

HÄRJEDALENS KOMMUN
HERJEDAELIEN TJIELTE

Översiktsplan

Härjedalens kommun

SAMRÅDSREDOGÖRELSE
2020 01 29

SAMRÅDSREDOGÖRELSENS UPPLÄGG OCH DISPOSITION	4
UTVECKLINGSSTRATEGI	5
SAMVERKAN ÖVER KOMMUNGRÄNSER	7
HÅLLBAR UTVECKLING	8
DEMOKRATI OCH INFLYTANDE	9
SAMISK FÖRVALTNINGSKOMMUN	11
MARKANVÄNDNING	12
KOMMUNAL MARKPOLITIK	13
BEBYGGELSE I FJÄLLNÄRA MILJÖER	13
BEHOV AV GRÖNA PASSAGER OCH TÄTORTSNÄRA REKREATION	14
ORTER MED SAMHÄLLSSERVICE	16
LANDSBYGD	17
AREELLA NÄRINGAR	18
BESÖKSNÄRING	18
RENNÄRING	20
SKOGSBRUK	23
JORDBRUK	24
VATTENBRUK	27
GRUS- OCH BERGTÄKTER	27
LIS-OMRÅDEN OCH STRANDSKYDD	27
KOMMUNIKATION OCH TEKNISK FÖRSÖRJNING	29
DIGITAL INFRASTRUKTUR	30
KOLLEKTIVTRAFIK	30
JÄRNVÄG	30
FLYGTRAFIK	31
FORDONSTRAFIK	32
VATTEN OCH AVLOPP	34
AVFALLSHANTERING	34
ENERGIFÖRSÖRJNING	35
HÄNSYN	36
RIKSINTRESSEN	36
TURISM OCH RÖRLIGA FRILUFTSLIVET 4:2 MB	37
NATURA 2000 4:8 MB	37
RENNÄRING 3:5 MB	38
NATURVÅRD 3:6 MB	45
FRILUFTSLIV 3:6 MB	45
KULTURMILJÖVÅRD 3:6 MB	45
VÄG 3:8 MB	47
TOTALFÖRSVARET 3:9 MB	47

ÖVRIGA ALLMÄNNA INTRESSEN	47
JÄRNVÄG	47
NATIONALPARK	48
NATUR- OCH KULTURRESERVAT	48
BIOTOPSKYDD	48
DJURSKYDDSSOMRÅDEN	49
STORA OPÅVERKADE OMRÅDEN ENLIGT 3:2MB	49
JORDBRUKSMARK	49
ÄNGS- OCH BETESMARKER	51
SKOGSBRUK	52
KULTURVÄRDEN	52
HÄLSA, SÄKERHET OCH MILJÖ	53
MILJÖKVALITETSNORMER	55
ÖVERSVÄMNING	56
MARKSTABILITET	57
RIKTLINJER BEBYGGELSE	58
FRITIDSHUSBEBYGGELSE	59
RANDBEBYGGELSE	60
BEBYGGELSENS UTFORMNING	60
FJÄLLNÄRA BEBYGGELSE	60
SAMMANHÅLLEN BEBYGGELSE	61
ANDRA BYGGLOVSBEFRIADE ÅTGÄRDER	61
KONSEKVENSBESKRIVNING	62
ÖVRIGA SYNPUNKTER	64
SPÅR OCH LEDER FUNÄSFJÄLLEN	66
EXPLOATERINGSANSPRÅK	68
ÖVERSIKTSPLANENS UPPLÄGG OCH DISPOSITION	69

SAMRÅDSREDOGÖRELSENS UPPLÄGG OCH DISPOSITION

Plan MB 2015–421, KS

Samrådsperiod: 2019-05-15 – 2019-07-15

Samrådsredogörelsen följer samma disposition som samrådshandlingen. De inkomna yttrandena förkortats och synpunkterna har delats in under aktuell rubrik. Under varje rubrik finns kommunens bemötande, i vissa fall finns flera bemötanden och i andra finns ett övergripande bemötande.

Totalt har 76 yttranden gällande planförslaget inkommit till kommunen. Avsändarna är myndigheter, företag, föreningar, politiska partier och medborgare. I samrådsredogörelsen redovisas yttrandena i sammanfattad form. Samtliga inkomna yttranden kan begäras ut i sin helhet via: kommun@herjedalen.se

UTVECKLINGSSTRATEGI

Medborgare 38 menar att ambitionen med översiktsplanen måste vara att kommunens alla delar ska ha en positiv befolkningsutveckling inte bara västra Härjedalen med turistorterna.

Kommunens bemötande: Kommunens långsiktiga vision är att öka befolkningen i hela kommunen. Kommunen ser att det är svårt att styra vart människor väljer att bosättas sig. För kommunen gäller att göra väl genomtänkta och strategiska satsningar för att nå visionen. Satsningar som både ger en bra service åt alla i kommunen men som också bidrar till att öka inflyttningen.

Medborgare 40,41,44,30,23,43: Flertalet yttranden från medborgare visar på att målet av att bli 11 000 medborgare inom kommunen till år 2030 är positivt. Dock anser vissa att det finns en problematik genom att skolor och äldreboende centraliseras.

Kommunens bemötande: För kommunen gäller att göra väl genomtänkta och strategiska satsningar för att nå visionen om fler kommuninvånare. Satsningar som både ger en bra service åt alla i kommunen men som också bidrar till att öka inflyttningen.

Medborgare 23 anser att turismen ska ses som spjutspets för att öka kommunens befolkningsantal.

Kommunens bemötande: Kommunen håller med om att turismen är en viktig näring, men den kan inte ensamt vara bäraren för att nå kommunens vision om fler invånare. Idag är kommunen en populär och attraktiv plats att besöka, kommunen behöver utvecklas så att fler finner den attraktiv att bo i.

Mellanskog: Instämmer att det är ett angeläget mål att vi blir fler i kommunen.

Centerpartiet: Härjedalens kommun har en ansträngd ekonomi. Turismen är en för Härjedalen viktig näringsgren. Utveckling och tillvaratagande av olika närings- och privata markägares intressen måste, enligt Centerpartiet, tillgodoses.

Kommunens bemötande: Kommunen delar uppfattningen om att turismen är en viktig näring. Kommunen har generellt sett en positiv inställning till utveckling av den privata marken för olika näringar och ändamål. Dock är det viktigt att belysa att det i Plan- och bygglagens andra kapitel tydligt framgår att kommunen ska ta hänsyn till både allmänna och enskilda intressen. Mark och vattenområden ska användas för det ändamål som områdena är mest lämpade för. Den grundläggande principen är att företräde ska ges åt sådan användning som från allmänsynpunkt medför en god hushållning, men hänsyn ska också alltid tas till enskilda berörda intressen. Ofta kan allmänna och enskilda intressen sammanfalla eller sammanjämkas på ett tillfredsställande sätt.

Liberalerna anser att ÖP är mycket genomarbetad och bra men det krävs att dessa fina ord också blir till handling, genomförande och uppföljning så ett levande och fungerande dokument skapas. Partiet påpekar att befolkningsmålet innebär ett stort arbete för de avdelningar som arbetar med dessa frågor men att det är ett viktigt arbete som är nödvändigt för att kommunen ska utvecklas.

Kommunens bemötande: För kommunen gäller att göra väl genomtänkta och strategiska satsningar för att nå visionen om att bli fler invånare. Kommunen är medveten om att arbetet kräver resurser vilket blir nödvändigt att beakta i kommande planering.

Kommunikvarie menar på att kulturmiljö borde ha ett eget kapitel i innehållsförteckningen och inte ligga under rubriken natur och landskap som det nuvarande gör. Det påpekas också att frågor rörande biologisk mångfald och hållbarhetsaspekten på kulturlandskapet bör inkluderas under ett av de fyra målen kommun satt, förslagsvis under natur, rekreation och friluftsliv.

Kommunens bemötande: Kommunen har arbetat fram översiktsplanen utifrån Boverkets översiktsplanmodell. I den finns sex olika typer av markanvändning. Kommunen har gjort bedömningen att beskrivningen av kommunens förhållningsätt och ställningstaganden gällande kulturmiljön inbegrips i kapitlet om natur och landskap. Kommunen har även ett kulturmiljöprogram som belyser dessa frågor mer ingående. Vad gäller de fyra mål som lyfts i utvecklingsstrategin beskrivs dessa de fyra aspekter som kommunen anser vara de viktigaste för att nå visionen om en ökad befolkningstillväxt. Tre av dessa mål framkom som viktiga i medborgarundersökningen från SCB 2016, det fjärde målet av rekreation och friluftsliv speglar en av de viktigaste kvalitéerna kommunen har. Frågor rörande hållbarhet och biologisk mångfald är viktiga att alltid ta i beaktning men är inte ett av målen i denna översiktsplan.

Länsstyrelsen anser att framtagande av policy, strategier eller planer (t.ex. energi- och klimatstrategi, dagvattenstrategi m.m.) som förekommer i vissa ställningstaganden behövs för att kunna ge vägledning i frågor som är viktiga för kommunens fysiska planering. Länsstyrelsen betonar vikten i att ta fram de ovannämnda dokumenten inom rimlig tid för att förstärka översiktsplanens vägledande funktion. Kommunen bör koppla översiktsplanen med lägesbild samt mål från de egna riktlinjerna för bostadsförsörjningen på ett tydligare sätt. Bostadsförsörjningsplanen citeras på s. 8 under Bostäder och arbetsmöjligheter men sedan är det bara kommunens serviceplan som tas upp i olika ställningstaganden. Bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet fördes in i plan- och bygglagen (2010:900) år 2014 som ett allmänt intresse som kommunerna ska främja.

Det är positivt att kommunen betonar behovet av bostäder för äldre och grupper med särskilda behov samt att kommunen anger att kommunen bör i strategiska lägen köpa in mark för att kunna tillgodose kommande behov av service-, trygghets- och seniorboenden samt permanentboende i turistorter.

Kommunens bemötande: Synpunkten föranleder ändring. Koppling till riktlinjerna i bostadsförsörjningsplanen görs på ett tydligare sätt och kommunen ser över i vilken ordning de föreslagna strategierna och riktlinjerna ska prioriteras och tidsättas.

SAMVERKAN ÖVER KOMMUNGRÄNSER

Medborgare 53 anser inte att det mellankommunala samarbetet ska låsas till specifika kommuner.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, formuleringen ses över.

Medborgare 49: anser att de ökande kostnaderna i samband med ökade geografiska avstånd och den negativa klimatpåverkan det för med sig medför att sammanslagningen av miljö- och byggförvaltningen i Berg och Härjedalen möts med stor skepsis.

Kommunens bemötande: Den gemensamma Miljö- och bygghandlingen är ett exempel på samverkan. Beslut om vilken samverkan som ska göras hanteras inte inom översiktsplanen.

Ljusdals kommun: Ljusdals kommun ser det positivt att samverka mellan kommungränserna omnämns i samrådsförslaget och det avsnittet kan med fördel fördjupas.

Tillväxtverket: Tillväxtverket anser att bättre samordning av mellankommunala och regionala planeringsprocesser bidrar till att ett effektivare regionalt tillväxtarbete kan bedrivas, vilket skapar bättre förutsättningar för företag att utvecklas. Exempelvis är strukturbildningsarbete ett verktyg som underlättar mellankommunal och regional samordning.

Kommunens bemötande: Kommunen instämmer i vikten av samarbete över kommungränsen både på det lokala och regionala planet. Synpunkterna föranleder ingen ändring.

Länsstyrelsen anser att kommunen tar upp möjliga områden där mellankommunal samverkan bör ske i samrådsförslaget på ett tydligt sätt och framhåller särskilt kommunikation, tillgänglighet samt samhällsservice. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning och ställningstagande vad gäller mellankommunal samverkan över kommungränser och mot Norge.

HÅLLBAR UTVECKLING

Mellanskog: planförslaget verkar ha fastnat i den ena av de tre dimensionerna i hållbar utveckling – miljödimensionen, och att den dimensionen ska säkerställas genom restriktioner i markanvändningen. Klimatfrågan får inte det genomslag som behövs och den övergripande utvecklingen mot en livskraftig kommun och ett hållbart samhälle i ordets rätta bemärkelse är inte vad som driver planförslaget framåt. Även den konsekvensbeskrivning av förslaget till översiktsplan som genomförts av Sweco präglas av samma synsätt.

Kommunens bemötande: Kommunen delar delvis Mellanskogs synpunkter, dock finns viss problematik avseende att beskriva allt vad begreppet hållbar utveckling innebär inom ramen för denna översiktsplan. Med anledning av detta har kommunen för avsikt, som även nämns i utvecklingsstrategin, att utarbeta en klimatstrategi.

Kommunantikvarie menar att även frågor rörande den sociala och ekonomiska hållbarheten bör beaktas under rubriken hållbar utveckling. Några punkter av liknande frågor behandlas i MKB. Vidare efterfrågas en motivering till varför kommunen valt att arbeta med tre miljömål på lokal nivå. Varför har vissa valts och inte andra?

Kommunens bemötande: Föranleder ändring. Texten om de nationella miljömålen förtydligas så att det framgår att kommunen ska arbeta med samtliga 16 mål och även varför kommunen särskilt valt att arbeta med tre miljömål på lokal nivå. Kommunen anser dock att vikten av både sociala och ekonomiska hållbarhet behandlas, då de särskilt belyses som en av de miljömål som kommunen ser som särskilt viktigt i sin utvecklingsstrategi.

Naturskyddsföreningen Västra Härjedalen önskar att kommunen driver frågor rörande hållbarutveckling mer aktivt samt att det leder till handling och inte bara ord. Föreningen vill se mer skyddad natur, mindre terrängfordonstrafik, ingen utbyggnad av Skorvdalen (Örndalen) samt att strandskyddet upprätthålls. Vidare menar föreningen att kommunen kan göra mer för att uppnå de nationella miljömålen.

Kommunens bemötande: Kommunen arbetar för att få till bästa markanvändningen inom ramen för kommunens uppdrag och gällande lagstiftning. Kommunen har antagit detaljplanen för Örndalen och kommer inte inom översiktsplanens ram att upphäva detaljplanen. För att driva frågor gällande hållbar utveckling på ett bättre sätt har kommunen för avsikt, som även nämns i utvecklingsstrategin, att utarbeta en klimatstrategi.

Moderaterna Under Utvecklingsstrategi – Hållbar Utveckling ”Kommunen avser att kunna erbjuda flera olika typer av boende för att gynna olika socioekonomiska grupper och jämlikhet”. Stryks eftersom kommunen varken har de ambitionerna eller möjligheterna.

Kommunens bemötande: I de av kommunen antagna riktlinjerna för bostadsförsörjning, som är ett av underlagen till Översiktsplanen, framgår tydligt att kommunen ska främja en blandad och inkluderande bebyggelse där alla grupper i samhället ska ha möjlighet att få en god bostad till rimlig kostnad med prioritet till personer tillhörande grupper för vilka kommunen har ett särskilt ansvar. Länsstyrelsen påpekar i sitt samrådsyttrande att ”bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet fördes in i plan- och bygglagen (2010:900) år 2014 som ett allmänt intresse som kommunerna ska främja.” Bostadsförsörjning är en av de grundpelare som kommunen ser som avgörande för att det ska bli fler invånare i kommunen. Kommunen poängterar att det inte behöver vara det kommunala bostadsbolaget som står för produktionen. Kommunen anser att det finns flera verktyg för att främja bostadsutveckling.

DEMOKRATI OCH INFLYTANDE

Medborgare 38, vill framhäva vikten av att genomföra arbetet med översiktsplanen på ett demokratiskt vis där lokalbefolkningens vilja framlyfts. Vidare menar medborgaren att Översiktsplanen bör anpassas till de olika förutsättningar och utmaningar varje kommundel står inför.

Kommunens bemötande: Planförslaget har under framtagandet politiskt förankrats genom en politiskarbetsgrupp vilket gör att den representativa demokratin påverkat planförslaget. Lokalbefolkningens vilja förväntas att framkomma genom de folkvalda politikerna samt genom möjligheten att lämna in synpunkter under samrådet och granskningen. Kommunen ser positivt på att utveckla sitt arbete med medborgardialoger för att ytterligare stärka den demokratiska processen. Gällande anpassningen till de olika delarna av kommunen bearbetas generellt mer specifika frågor i fördjupade översiktsplaner eller andra planverktyg. Den kommunomfattande översiktsplanen är ett verktyg för att överskådligt se till kommunens mark- och vattenanvändning.

Medborgare 49 anser att kommunen kan bli bättre på att använda sig av medborgardialog i framtagande av översiktsplanen.

Kommunens bemötande: Kommunen ser positivt på att utveckla sitt arbete med medborgardialoger för att ytterligare stärka den demokratiska processen.

Landsbygdspartiet anser att kommunens ska ifrågasätta statens agerande i det så kallade renbetesområdet. Det är varken moraliskt, jämställt eller demokratiskt att vi 2019 ska leva under etniskt baserad lagstiftning. Alla medborgare i kommunen ska ha lika rättigheter och möjligheter. Kommunen ska därför jobba för ändringar av lagar, regler, praxis som ger människor i Härjedalen beroende på näring och etnisk bakgrund olika förutsättningar. Vidare menar partiet att kommunens bör förbättra genomförandet av medborgardialoger.

Kommunens bemötande: Kommunen ser positivt på att utveckla sitt arbete med medborgardialoger och samrådsmöten för att kunna inhämta ett gott beslutsunderlag och stärka den demokratiska processen. Översiktsplanen förhåller sig till gällande lagar och regler. Beslut om eventuella lagändringar behandlas av riksdag och regering.

Länsstyrelsen anser att vissa riktlinjer och ställningstagande som planförslaget innehåller (till exempel kopplade till kommunikationer och kollektivtrafik) kan bidra till det övergripande målet för jämställdhetspolitiken och till att uppfylla vissa jämställdhetspolitiska mål. Kommunen har dock inte aktivt arbetat med målen och integrerat jämställdhet i översiktsplaneförslaget. I planbeskrivningen (s.11) skriver kommunen att riktlinjer för att beakta jämställdhet, tillgänglighet samt barnperspektiv i den fysiska planeringen kommer att utvecklas. Detta kan med fördel tas upp i ett ställningstagande, där även en tydligare tidshorisont för riktlinjernas fastställande borde anges.

Kommunens bemötande: Synpunkten föranleder ändring, inget ställningstagande skapas gällande framtagande av riktlinjer för att arbeta med jämställdhet, tillgänglighet och barnperspektivet. Detta kommer istället att arbetas in i den dagliga verksamheten.

SAMISK FÖRVALTNINGSKOMMUN

Medborgare 49 är kritiskt till den ”positiva särbehandling” som minoritetslagstiftningen kan innebära och vad detta innebär för behandlingen av majoritetsbefolkningen. Medborgaren menar att fjällbönderna har blivit marginaliserade, trampade på och för enkelhetens skull numera inräknade i majoritetsbefolkningen.

Medborgare 38,41,43,44: Ett antal medborgare påtalar i sina yttranden att det inte är relevant i en Översiktsplan att kommunen är en samiskförvaltningskommun. Vissa ifrågasätter också att kommunen är en samiskförvaltningskommun samt belyser att det kan anses diskriminerande att en kultur lyfts fram och andra inte.

Kommunens bemötande: I Lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk 6§ redovisas de kommuner som är samiska förvaltningsområden. Kommunerna är följande, Arjeplog, Arvidsjaur, Berg, Gällivare, Härjedalen, Jokkmokk, Kiruna, Lycksele, Malå, Sorsele, Storuman, Strömsund, Umeå, Vilhelmina, Åre, Älvdalen och Östersund. Genom detta är kommunen enligt lag en samiskförvaltningskommun. I februari år 2000 ratificerade Sverige Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter och den europeiska stadgan om landsdels- eller minoritetsspråk. Målet med den svenska minoritetspolitiken är att ge skydd för de nationella minoriteterna och stärka deras möjligheter till inflytande samt stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande. Enligt ramkonventionens bestämmelser har Sverige åtagit sig att vidta lämpliga åtgärder för att inom alla områden av det ekonomiska, sociala, politiska och kulturella livet främja fullständig och effektiv jämlikhet mellan personer som tillhör en nationell minoritet och personer som tillhör majoritetsbefolkningen.

MARKANVÄNDNING

LRF uppmärksammar att de i översiktsplanen står ”Fortsatt bete är exempel på en viktig förutsättning för att upprätthålla landskapets unika värden” det anser LRF kolliderar med kommunens Ställningstagande ”att ingen ny bebyggelse eller anläggningar nära fjället samt i den närmsta fjällskogszonen, ...ska tillåtas.” Större delen av de attraktiva markerna ligger i den närmsta fjällskogszonen, och rätten till ny bebyggelse förutom till friluftslivets eller allmänhetens behov kan vara ett nödvändigt komplement och därmed vara en avgörande faktor för att en markägare ska kunna fortsätta bedriva jordbruk.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, förtydligande läggs in i planförslaget. Dessa restriktioner syftar framförallt till att begränsa fritidshusbebyggelse och större byggnader i fjällnära miljöer. Vid plan eller lovärenden i dessa miljöer blir det alltid en bedömningsfråga där flera faktorer som skall vägas in. Kommunen anser att detta ställningstagande inte motverkar ett eventuellt jordbruk i direkt fjällnära miljöer men att det får göras en bedömning i varje enskilt fall.

Holmen skog AB uppmärksammar att kommunen uttryckt att de har svårt att tillskapa permanentboende i de orter där besöksnäringen dominerar, vidare beskrivs att detta ska lösas genom att köpa statlig mark. Holmen skog AB ifrågasätter om det kan ses som det mest fördelaktiga sättet att lösa problematiken på. Holmen skog AB ser istället att kommunen bör utöva sitt planmonopol på ett mer effektivt vis och styra detaljplaner i den önskade riktningen.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring texten ses. Kommunen instämmer i att man på ett mer effektivt sätt kan nyttja planmonopolet. I det fall där kommunen ansökt om att köpa statlig mark för att kunna erbjuda kommunala tomter har detta setts som den mest fördelaktiga lösningen. Kommunen avser att föra en mer aktiv markpolitik för att i framtiden kunna hantera dessa frågor.

LRF, medborgare 36 & 51 uppmärksammar att den fördjupade översiktsplanen för Tännaldalen inte tagits med vid upprandandet av vilka fördjupade översiktsplaner kommuner bedömer som aktuella.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, fördjupade översiktsplanen för Tännaldalen kommer läggas till i planförslaget.

Länsstyrelsen uppmärksammar att kommunen listar vilka fördjupade översiktsplaner (FÖP) anses som aktuella, vilket är bra. Som kommunen påpekar är FÖP:en för Ramundberget-Bruksvallarna-Mittådalen-Messlingen inte antagen än, vilket innebär att än så länge är planen inte vägledande i plan- och bygglagens mening. I fall den kommuntäckande översiktsplanen antas före FÖP:en Ramundberget-Bruksvallarna-Mittådalen- Messlingen borde texten ändras eftersom den fördjupade översiktsplanen inte kan bedömas som aktuell.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, ett förtydligande görs gällande att den fördjupade översiktsplanen Ramundberget-Bruksvallarna-Mittådalen-Messlingen är som påpekat inte ännu antagen och därmed ännu inte vägledande.

KOMMUNAL MARKPOLITIK

Medborgare 30 vill att kommunen säkerställer mark i orter med samhällsservice för permanent boende och inte ger upp dessa för fritidshusbebyggelse. Det finns också behov för ytterligare handel och service i ytterkanterna av orterna samt för allmänna ändamål.

Kommunens bemötande: Kommunen kan inte genom planverktyg styra huruvida bebyggelsen sker för permanentboende eller fritidsboende. Om kommunen själv som äger, planerar och säljer tomter, kan kommunen endast styra huruvida bebyggelsen sker för permanent eller fritidsboende i första läget. Med andra ord kan kommunen inte sedan styra vilka som eventuellt köper bostaden i framtiden. I översiktsplanen förespråkas att kommunen ska bedriva en aktiv markpolitik vilket då kan innebära mer strategiska markinköp för att kunna möjliggöra för både permanentbostäder i första skedet men också handel och service i framtiden.

BEBYGGELSE I FJÄLLNÄRA MILJÖER

Härjedalens Markägareförening motsätter sig skrivningen om fjällskogszon. Det öppnar för godtycke och exploateringsstopp. Regleringar får ske vid behov i nya detaljplaner.

Kommunantikvarie menar att även bebyggelse som uppförs för de traditionella näringarna rennäring och jordbruk bör tillåtas i s.k. fjällnära miljöer! Ställningstagandet kan annars uppfattas så att friluftslivets behov är helt överordnat (med lokala sociala och ekonomiska konsekvenser om följd). Rennäringens behov av kompletterande bebyggelse nämns först senare i texten, under kapitlet Rennäring. De båda kapitlen måste konsekvent hänga ihop. Fritidshusbebyggelse bör ej tillåtas anläggas på ett sådant sätt att till exempel bete i anslutning till fåbodarna hotas.

Medborgare 47 anser att då kommunen anser att fåbodbruket är viktigt bör det läggas till i ställningstagande att även fåbodstugor med tillhörande byggnader för djurhållning få uppföras inte bara jakt och fiskestugor.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, ställningstagandet förtydligas gällande att kommunen ställer sig restriktiv men att viss bebyggelse kan tillåtas. Inom kommunens myndighetsutövning finns ansvaret av att se till hur mark och vatten på lämpligaste sätt skall användas. I fjällnäramiljöer och i fjällskogszonen finns en rad olika faktorer att ta hänsyn till där bland annat olika riksintressen så som obrutet fjäll och friluftsliv.

liv. Detta gör att kommunen generellt ställer sig restriktiv till exempelvis fritidshusbebyggelse i fjällnära miljöer. Kommunen anser dock att det i fjällnära miljöer samt i fjällskogszonen ska göras bedömningar i varje enskilt fall.

Medborgare 62 Ifrågasätter vad skillnaden på Kalfjäll och Fjällnära miljöer är.

Moderaterna, Under Markanvändning – Bebyggelse i fjällnära miljöer. Definiera vad som är ”närmsta fjällskogszonen”. Hur långt ifrån kalfjället måste man vara för att få bygga?

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, kommunens definition preciseras. Kommunens definition av kalfjäll är där fjällskogszonen slutar. Fjällnära miljöer är de områden som gränsar till eller består av fjällskog men också själva kalfjället. Om ett område ska definieras som det ena eller de andra är ofta svårt att generellt bedöma, klimatförändringarna påverkan kan föranleda förändringar i framtiden. I dessa miljöer kommer bedömningar behöva ske i varje enskilt fall.

Länsstyrelsen ställer sig positiv till det tydliga ställningstagandet kommunen har gjort om att exploateringar i fjällmiljön ska begränsas, och vill betona att fritidsstugebyar i närheten av kalfjäll kan riskera att leda till indirekta skador på kalfjället genom exempelvis ökat slitage från terrängkörning m.m. vilket är en problematik som växer i länet. Detta gör det än viktigare att man tydligt ta ställning och besluta kriterier för att styra upp/begränsa utbyggnad i dessa områden. Ytterligare ser länsstyrelsen positivt till en ökad dialog med rennäringsen.

BEHOV AV GRÖNA PASSAGER OCH TÄTORTSNÄRA REKREATION

Holmen skog AB, Gällande tätortsnära rekreation konstaterar Holmen att spår av olika slag ofta anläggs på deras mark utan att de blivit tillfrågade, vilket Holmen inte anser är rätt. Vidare anes att det borde finnas någon ersättning för att man upplåter mark för spår av olika slag.

Flons Hembygdsförening anser att skrivningarna gällande att bebyggelsen ska anpassas till leder och andra anläggningar måste bort ur översiktsplanen.

Härjedalens Markägareförening motsätter sig hela skrivningen på s.16 sista stycket. Denna fråga får regleras i detaljplaner och med berörda markägare.

Mellanskog: Äganderätten i Sverige är stark och är skyddad i grundlagen. Anläggningar för friluftsliv på privat mark har anlagts med markägarens goda vilja och i många fall till ingen eller relativt låg ersättning. Det är därför direkt olämpligt att i Översiktsplanen på sid. 16 ställa krav på samråd med anläggnings huvudman innan skogsbruksåtgärd, på privat mark. På privat mark är det markägarens mål och prioriteringar som är utgångspunkten vid hänsynstagande till förmån för olika allmänna intressen.

LRF anser att skrivelsen avseende områden som är viktiga för den tätortsnära rekreationen och ”Endast byggnader och anläggningar för rekreationsintressen bör tillkomma”, kommer mest största sannolikhet att innebära uppsägning av markavtal för nyttjande av denna mark till just friluftslivet/rekreation såsom längdspår, cykelleder m.m. I nyttjanderättsavtalen för Nordic Skis längdspår står formulerat att ”Denna upplåtelse får inte medföra inskränkningar på fastigheten utanför upplåtet område i något avseende, exempelvis med stöd av naturvårds-, plan- eller byggnadslags-stiftning. Skulle så bli fallet upphör avtalet omedelbart att gälla utan föregående uppsägning.” Det vore en direkt björntjänst för det rörliga friluftslivet att skriva in dessa krav i översiktsplanen. Innan skogsbruksåtgärder vidtas bör information, inte samråd, ske med anläggningarnas huvudman. Vi ifrågasätter även ordalydelsen ”åtgärder inom eller i anslutning”, 100 meter, 1 km, 5 km? Härjedalen har enormt många leder och spår utan någon bebyggelse i närheten.

Moderaterna Under Utvecklingsstrategi – Natur, rekreation och friluftsliv. Ifrågasätter behovet av ”Gröna passager” i en kommun som Härjedalen

Medborgare 43, undrar vad som menas med ställningstagandet nummer 4 medborgare menar att Skogsbruket är viktigt för kommunen och att detta då kolliderar.

Medborgare 2 Framför att den befintliga skidleden inom Lövhammarområdet inte enbart ska beaktas utan att även bevaras.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, texten ses över. Kommunen anser att motionsspår, tävlingsanläggningar eller utpekade friluftslivområden är viktiga att bevara och att dess egenskaper inte ska gå förlorade. Det anses vara av stort allmänt intresse, vilket kommunen vill belysa. Det utesluter inte att ett aktivt skogsbruk eller andra åtgärder kan genomföras inom samma område. Gällande huruvida denna samverkan ska ske mellan markägare och de som driver och underhåller anläggningarna förespråkar kommunen att det görs genom samråd och dialog. Med ordalydelsen ”inom eller i anslutning till” avser kommun belysa de kumulativa effekter som kan komma att uppstå vid olika åtgärder. Något exakt avstånd är därför svårt att ange då det kommer skilja från fall till fall vilka de kumulativa effekterna kan tänkas vara. Vidare påpekar Boverket att tillgängligheten, både den faktiska och den upplevda, är en avgörande faktor för hur väl och ofta rekreativområdena brukas. I den kommunala planeringen anses det därför viktigt att strategiskt bevara och utveckla tätortsnära rekreativområden.

Medborgare 38: framför att tätortsnära rekreationsområden inte är aktuellt i Härjedalen på grund av kommunens redan stora utbud av skog och mark. Vidare har medborgaren även synpunkter på dessa områden i kartan. Det stora området för tätortsnära rekreation i Sunnanå är för stort. Endast områdets norra del som omfattar Lillhärjalds skidstadion är mark där rekreation förekommer enligt medborgaren.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, områdena utpekade i kartan ses över. Kommunen anser att motionsspår, tävlingsanläggningar eller utpekade friluftslivområden är viktigt att bevara och att dess egenskaper inte ska gå förlorade.

Medborgare 28 Anser att det är viktigt att behålla grönområden i byarna.

Naturskyddsföreningen Västra Härjedalen anser att den tätortsnära skogen måste skyddas från trakthyggesbruk för den biologiska mångfaldens skull och för människorna som bor där.

Kommunens bemötande: Gällande avverkningsmetoder ligger detta utanför de kommunala uppdraget.

ORTER MED SAMHÄLLSSERVICE

Medborgare 57 vill att texten ”i dessa orter finns ett starkt kommersiellt intresse som ofta resulterar i fokus på besöksnäringen och fritidshusbebyggelse.” tas bort.

Kommunens bemötande: Kommunen anser att denna skrivelse belyser en problematik gällande bostadsförsörjningen som finns inom vissa delar av kommunen.

Härjedalens Markägareförening: I brödtexten hävdas att det inte föreslås någon ändring av markanvändningen. Detta är ett grovt undanhållande av de förändringar och inskränkningar som föreslås med Riksintresse för rennäringsen i hela Härjedalen. Det betyder också att kommunens och länsstyrelsens beslut överprövas mot Riksintresse för rennäringsen. Ett Riksintresse är ett Allmänintresse. Därför kan vem som helst överklaga en planerad verksamhet med avseende på Riksintresset.

Kommunens bemötande: Att ett område är av riksintresse innebär inte att det finns en nyttjanderätt för de av intresset berörda. Med andra ord förändras inte markanvändningen genom att ett riksintresse är utpekad. Ett riksintresse är ett område som av staten anses lämpligt för ett visst ändamål. Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet och övervakar hur kommunen hanterar dessa intressen och kan överpröva kommunens beslut gällande riksintressen, om det anses att kommunen inte tagit hänsyn. I lov- och planärenden ska de utredas att riksintresset inte tar påtaglig skada, det innebär att exploatering kan ske om utredningen visar att det inte påtagligt skadar riksintresset. För att kunna överklaga exempelvis en detaljplan krävs att man är sakägare.

Ramundberget Alpina AB menar att de av översiktsplanen framgår att kommunen anser att exploatering främst bör ske i anslutning till de orter där det finns samhällsservice. I Ramundbergets fall föreligger sådana förutsättningar genom ortens närhet till Bruksvallarna. Ramundberget önskar dock att detta tydliggörs i översiktsplanen till undvikande av eventuella missförstånd.

Kommunens bemötande: Exploateringar i Ramundberget kommer regleras i kommande fördjupad översiktsplan för Bruksvallarna – Ramundberget – Mittådalen – Messlingen. Ur ett samhällsekonomiskt kommunalt perspektiv ses det dock som fördelaktigt att förespråka att orter med samhällsservice särskilt utvecklas.

Lillhärdal

Medborgare 38: vill framför att äldreboendet Mobacka bör finnas kvar.

Kommunens bemötande: Beslut om huruvida Mobacka fortsatt ska vara i drift behandlas inte inom ramen för denna översiktsplan.

Lofsdalen

Turistföreningen Lofsdalen: Campingplatsen, 2:10 i Lofsdalen. Vi anser att denna skall bibehållas i nuvarande eller utbyggt skick. Hela campingområdet är till gagn för hela byns befolkning. Vi anser att området skall klassas som naturområde, grönområde. Gångväg bör övervägas från Strandbacken till byns centrum. Landsvägen genom byn bör förses med en riktig gång och cykelväg. Skall Slagavallen byggas ut bör vägstandarden ses över och avloppen bör kopplas ihop med byn.

Kommunens bemötande: Denna fråga hanteras inte inom ramen för översiktsplanen utan hänvisas till att ansöka om planbesked. På kommunens hemsida finns mer information om hur man går tillväga.

LANDSBYGD

Flons Hembygdsförening anser att förslaget till översiktsplan innebär begränsningar för exploateringar och byggande på deras fastigheter pga. svårigheter att stycka av för permanentboende för nära släkt m fl. Vidare anses att kommunen driver en centraliseringsiver till centralorterna. Kommunen bör tänka om och bejaka alla som vill bo här nu och i framtiden då det idag anses strida mot kommunens egna befolkningsmål. Detsamma gäller Attefallshus. Samma lagstiftning ska gälla alla Härjedalingar såsom resten av svenskarna.

Kommunens bemötande: Gällande lagstiftningen om Attefallshus tillämpar kommunen den nationella lagstiftningen, kommunen anser att fjällområdena utgör värdefulla områden i enlighet med Plan- och Bygglagen 9:4 d samt 8:13. Detta medför att bygglov kan krävas för Attefalls åtgärder inom fjällområden. Kommunen ser positivt på att en utveckling ska ske inom hela

kommunen. Ur ett samhällsekonomiskt kommunalt perspektiv ses det dock som fördelaktigt att förespråka att orter med samhällsservice särskilt utvecklas.

Ramundberget alpina AB menar att om företaget på sikt skall kunna utvecklas kan inte fastighetsexploateringen begränsas. För att möjliggöra vidare exploateringar krävs att VA-projektet mellan Ramundberget och Funäsdalen genomförs.

Kommunens bemötande: Kommunens Va-bolag, vatten och miljöresurs, driver projektet och ansvarar också för den kommande utbyggnaden.

ARELLA NÄRINGAR

Medborgare 53 framför att det inte krävs en steg för steg beskrivning av alla näringar. Rennäringen, Jordbruket och fåboddriften kan med fördel kortas ner.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring. Samtliga texter ses över och kortas ner.

Moderaterna menar att markägare och näringsidkare är mycket viktiga. Det är företagen som genererar skatteintäkterna. Ingen näring står över eller skall ha vetorätt över någon annan näring. De arella näringarna har stor betydelse för sysselsättningen i kommunen. Skogsbruk var tidigare under lång tid den dominerande sysselsättningen i kommunen och är fortfarande en viktig näring. Även jordbruk, rennärings och fåbodbruk är viktiga näringar i Härjedalen, nu som historiskt. Jordbruk, skogsbruk och fåbodkulturen med skogs- och utmarksbete är viktiga komponenter i en anrik bygd.

Kommunens bemötande: Kommunen instämmer i att alla näringar är viktiga för kommunens fortsatta utveckling

BESÖKSNÄRING

Malmagens, Funäsdalens m.fl. byars samfällighetsförening: Samfälligheten anser att kommunen bör ställa krav på turistanläggningar att använda miljövänliga kemikalier i sin verksamhet för att därigenom minska den negativa påverkan på våra samfällda fiskevattnen.

Kommunens bemötande: Kommunen instämmer i att det är viktigt att alla verksamhetsutövare beaktar vilka negativa konsekvenser deras bedrivande kan leda till. Kommunen har idag inte något styrande dokument som kan behandla dessa frågor, men i miljötillsyn och kommande revidering av avfallsplanen kan dessa frågor behandlas.

Medborgare 28 och 30 anser att turismen är den största näringsgrenen i kommunen idag och att dess utveckling för långsiktig hållbarhet och ökad tillväxt måste tillgodoses.

Medborgare 37 & 21 påpekar att SKLs-rapport gällande snöförhållanden i Härjedalen och dess konsekvenser bör belysas i översiktsplanen.

Medborgare 43, för att möjliggöra en hållbar turism anser medborgaren att dialog med de markägare som berörs bör föras, det går inte att ensidigt se till turistnäringens behov.

Medborgare 57 påpekar att det bör beskrivas mer utförligt vilka konsekvenser den väntade klimatförändringen medför lokalt för våra areella näringar även en analys av besöksnäringen i relation till klimatförändringar bör göras.

Medborgare 62, turismen får inte bli ett hinder för lokalbefolkningens möjligheter att bedriva jord och skogsbruk.

Moderaterna anser att turismen är den i särklass största näringen och bör framhävas mer. Att öka turismen i hela Härjedalen bör vara en viktig punkt i Kommunens framtidsplaner. Även i de östra delarna av kommunen finns förutsättningar för turism.

Centerpartiet anser att fisketurismen är en viktig och traditionstyngd näring som har stor potentiell att växa ytterligare. En åtgärd som skulle kunna hjälpa detta är att många av kommunens strömmande vattendrag är flottledsrensade. Kommunen bör därför verka för och delta i samordning i återställandet.

Kommunens bemötande: Kommunen instämmer i att besöksnäringen är en viktig näring för kommunen. Gällande att se till besöksnäring i relation till klimatförändringar anser kommunen att detta kan behandlas närmare i och med revideringen av klimatstrategin. Gällande de synpunkterna om att besöksnäringen inte ska skapa hinder eller påverka utvecklingen på ett negativt sätt anser kommunen att det får behandlas i varje enskilt fall.

RENNÄRING

Medborgare 47 menar att kommunen aktivt bör arbeta för att fåbodbbruk och rennärning kan bedrivas inom samma område samt att detta borde vara ett ställningstagande.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, ett ställningstagande enligt politiskt beslut (Klu §90 2019-10-23) tillkommer gällande god dialog och samverkan.

Medborgare 52 påpekar att det är bättre att skriva att samerna är ett urfolk i Sverige och inte Sveriges urfolk.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, texten byts ut i enlighet med politiskt beslut (Klu §90 2019-10-23)

Medborgare 23 vill ha en analys mellan de tre domarna (Härjedalsdomen, Nordmalingsdomen och regeringsrättsdom om Bruksvallarna) och vad detta kan få för effekter.

Kommunens bemötande: Analyser med avseende på olika civilrättsliga domar och dess påverkan görs inte inom ramen för denna översiktsplan

Medborgare 38 menar att detta avsnitt har fått allt för stort fokus och utrymme i relation till de andra näringarna ex. skogsbruket som också anses vara oförenligt med rennärningen. Detta motiveras av att rennärningen inte ger mycket till kommunen gällande varken skatteintäkter eller arbetstillfällen. Denne menar att hela detta avsnitt inkl. ställningstaganden måste omarbetas. Medborgaren ställer sig frågande till vad som definieras som renskötselområden samt om dessa även omfattar de marker där frivilliga upplåtelseavtal reglerar rätten till bete. Medborgaren anser att Kommunens ställningstagande är diskriminerande då de ger vissa kommuninvånare en särställning och rätt att vara med i frågor kring markanvändning på grund av att de är av en viss härkomst. Det andra ställningstagandet som redovisas i planförslaget är att kommunen, tillsammans med andra myndigheter ska säkra att renarna inte ofredas, vilket medborgaren ställer sig frågande till.

Kommunens bemötande: Beskrivande texterna om de olika areella näringarna i kommunen förkortas i enlighet med inkomna önskemål. Föranleder ändring, texten byts ut i enlighet med politiskt beslut (Klu §90 2019-10-23)

Medborgare 43 ställer sig frågande till hur rennärning kan vara historisk när det enligt svensk domstol inte är det. Tredje och fjärde stycket i texten anses vara otydligt.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, texten byts ut i enlighet med politiskt beslut (Klu §90 2019-10-23)

Medborgare 57 och Moderaterna skriver att i Härjedalen får renskötsel bedrivas inom de s.k. åreruntmarkerna och samebyarna har tidsbegränsade nyttjanderättsavtal med respektive markägare för vinterbete. Förslag på ställningstagande: ”Samråd ska ske med berörda samebyar i översiktsplanprocesserna eller andra planprocesser på de s.k. åreruntmarkerna. ”I tidsperioder då renarna är speciellt känsliga för störning ska kommunen tillsammans med länsstyrelsen och polisen samarbeta för att informera om råd och eventuella konsekvenser av störning.” ”Härjedalens kommun ska verka för att den samiska kulturen och identiteten bibehålls och stärks.”

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, texten och ställningstaganden byts ut i enlighet med politiskt beslut (Klu §90 2019-10-23)

Sametinget: En långsiktig hållbar rennäring ställer krav på att flyttleder, rastbeten, kärnområden och svåra passager fungerar i praktiken och måste därför beaktas i planeringen. Översiktsplanen anger att berörda samebyar ska involveras i ett tidigt skede i samråden för planer och markanvändning. Sametinget anser att översiktsplanen och miljökonsekvensbeskrivningen beskriver renskötseln och dess markanvändning bra. Översiktsplanen och miljökonsekvensbeskrivningen är informativ och tar de samiska rättigheterna i beaktande.

Socialdemokraterna: Sista meningen ”I Härjedalens kommun finns det på vissa privata marker upprättat markägaravtal på 5 års intervaller för renbete” bör lyftas ut och ersättas med: Frågan om sedvanerätt på marker utanför de statligt ägda åretruntmarkerna har prövats i en rättsprocess mellan ett stort antal markägare och berörda samebyar. Hovrätten har i dom konstaterat att någon av avtal oberoende rätt till vinterbete till förmån för renskötseln inte belastar de fastigheter som ingått i processen. Domen omfattar de i processen ingående fastigheterna, men har prejudicerande verkan på övriga fastigheter utanför åretruntmarkerna. Som en konsekvens av domen har det tecknats avtal om vinterbete mellan samebyarna och en stor del av de i processen ingående markägarna. I omgångar har sedan avtal tecknats på privata fastigheter också i övriga delar av kommunen. Partiet önskar också en ändring under markanvändning, rennäring, ställningstaganden, första punkten bör ändras till: Kommunen ska involvera samebyarna i tidiga skeden för strategiska planfrågor, detaljplaner, bygglov och förfrågningar kring markanvändning inom eller i närheten av renskötselområden. Detsamma ska gälla parterna i avtal om vinterbete på fastigheter utanför åretruntmarkerna.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, texten och ställningstaganden byts ut i enlighet med politiskt beslut (Klu §90 2019-10-23)

Landsbygdspartiet framför att planförslaget är en partsinlaga till fördel för rennäringen. Det saknas viktigt information om Härjedalsdomen. Partiet anser att nedanstående fakta utelämnats. ”Samebyarna etablerade sig i Härjedalen framförallt under 1900- talet, i slutet av 1940- talet kom samer med sina renar med tåg norrifrån och etablerade sig här. Bönder bedrev rennäring på egna marker innan 1928 års rennäringsslag kom till. 1928 fick Sverige en etniskt baserad lagstift-

ning. Bönder i västra Härjedalen hade före 1928 7 000 renar och samerna 4 000 renar." Vidare menar paritet att det har utelämnats fakta kring byarna Högvålen, Ränningsvallen, Sörvattnet, Kölosen, Mälen och hela Farupsskiftet som partiet menar att staten har köpt in under tivelaktiga omständigheter för att utöka rennäringens betesmarker. Utvecklingen inom det så kallade renbetesområdet är i det närmaste obefintlig på grund av statens etniska lagstiftning som stoppar utvecklingen i dessa områden.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, texten och ställningstaganden byts ut i enlighet med politiskt beslut (Klu §90 2019-10-23). Översiktsplanen är ett politiskt styrdokument om hur kommunen avser att använda mark och vatten. I detta perspektiv är det inte relevant att beskriva hur, var och när samer eller bönder etablerade sig i Härjedalen.

Mellanskog menar att handlingen ger en generell beskrivning av hur renskötsel bedrivs i det övriga landet. Däremot saknas en redovisning av hur renskötsel bedrivs i Härjedalens kommun. Översiktsplanen behöver enligt Mellanskog kompletteras med en redovisning av hur renskötsel bedrivs i Härjedalens kommun. Även kommunens ställningstagande i detta avsnitt behöver revideras och kompletteras. Kommunen behöver förtydliga att ställningstagandet gällande att involvera samebyarna i tidiga skeden för strategiska planfrågor, detaljplaner, bygglov, förhandsbesked och förfrågningar kring markanvändning endast ska gälla inom de av staten ägda renbetesfjällen, dvs. inom året-runt-marker enligt rennäringenslagen.

LRF Under avsnittet "markanvändning- areella näringar- rennäring" saknas en beskrivning av hur renskötsel bedrivs i Härjedalens kommun då den generellt skiljer sig mot övriga renbetesområden. Huruvida det gällde urminneshävd att privatägd mark skulle kunna nyttjas till vinterbete i Härjedalens kommun avgjordes av Hovrätten för nedre Norrland (dom 2002-02-15 i mål T 58-96) vilket då avslogs.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, texten och ställningstaganden byts ut i enlighet med politiskt beslut (Klu §90 2019-10-23).

Handölsdalen sameby tycker det är bra och helt naturligt att samebyarna är med i översiktsplan, och menar det är viktigt att involvera rennäringen i eventuella utbyggningsplaner redan i början av ett projekt. Det är viktigt att se den totala störningen på rennäringen och inte varje utbyggnad som en isolerad sak. Handölsdalen vill att kommunen tar fram en översiktskarta med alla intrång som är gjorda på rennäringens bekostnad, för att få en total bild av alla störningar och intrång på rennäringen.

Kommunens bemötande: Kommunen delar uppfattningen om att den kumulativa aspekten är viktig att beakta. Ytterligare analyser med avseende på olika näringar och dess intrång görs inte inom ramen för denna översiktsplanprocess.

SKOGSBRUK

Medborgare 38 framför att detta avsnitt kan utökas och att mark som brukas av skogsbruket ska skyddas från naturvård så som naturreservat.

Kommunens bemötande: Kommunen har under hänsyn, rubriken natur- och kulturreseptat, ett ställningstagande som lyder ” Vid inrättande av olika typer av områdesskydd ska kommunen verka för att olika näringars pågående och tillåtna markanvändning inte försvåras.”

Medborgare 57 framför att Härjedalens roll som leverantör av biobränsle och olika trävaror kan i framtiden öka. Framtida klimatförändringar kommer sannolikt medföra en ökning av virkesuttaget och ett förbättrat vägnät. Förslag till komplettering av ställningstagande framförs. Härjedalens kommun ska verka för att så stor del som möjligt av skogsråvaran i kommunen vidareförädlas i kommunen.

Mellanskog anser att översiktsplanen behöver när det gäller skogsnäringen genomsyras av en vilja till utveckling av skogsbruket som en förnybar resurs. Skogsnäringen upplever redan idag påverkan från ett förändrat klimat. Det behöver klimatanpassas som alla andra näringar. Mellanskog påpekar att det i ställningstagandet endast nämns kommunens eget innehav, vilket i relation är en väldigt liten del av all skogsmark inom Härjedalens kommun. Vidare ser Mellanskog att kommunen behöver ge ett ställningstagande till hur de ser på möjligheterna till att utveckla vidareförädling av skogsråvaran inom kommunen. Nuvarande inriktning i ställningstagande tycks enbart utgå från att råvaran via terminaler ska transporteras ut ur kommunen oförädlad.

LRF, i remissen beskrivs vikten av resursen till en omställning till en biobaserad samhällsekonomi (bioekonomi) vilket vi är mycket positiva till. Dessvärre finns en avsaknad i ställningstagandena kring huruvida en omställning är beroende av ett fortsatt brukande av skogen för att skapa råvara. LRF önskar därför se ett ställningstagande där skogsbruket fortsätter vara en basnäring med ett säkerställt brukande som bidrar till lokal utveckling och en omställning till en bioekonomi.

Moderaterna menar att i ett framtidsperspektiv kan Härjedalens roll som leverantör av biobränsle och olika trävaror öka. Framtida klimatförändringar kan medföra ett större virkesuttag och ett förbättrat vägnät. Komplettering Ställningstagande ”Härjedalens kommun skall verka för att så stor del som möjligt av skogsråvaran i kommunen vidareförädlas i Härjedalen.”

Kommunens bemötande: Kommunens ser positivt på att förädlingsindustrin kan utvecklas inom kommunen. Inom ramen för översiktsplanen är det dock svårt att förverkliga en sådan ambition. Kommunen är gärna en del i projekt för att driva en sådan utveckling.

Härjedalens Markägareförening: Om kommunen avser att skydda skogsbruket, i enlighet med nationella beslut, ska man avvisa Riksinträsse för rennäringen på privatmarken.

Kommunens bemötande: Kommunen har inte mandatet att avisa riksinträsseanspråk med det generella argumentet av att olika näringar inte anses kunna samexistera. Kommunen kan argumentera för att olika riksinträsseanspråk står i konflikt med andra stora allmänintressen inom ett specifikt geografiskt område. I Lov- och planärenden där flera intressen står i konflikt kommer en sammanvägning och bedömning göras i varje enskilt fall. Kommunen anser att flera intressen ska kunna samexistera genom dialog och samråd. Kapitalen gällande rennäringen och riksinträsseanspråk för rennäringen byts ut i enlighet med politiskt beslut (Klu §90 2019-10-23).

Skogsstyrelsen upplever formuleringar i detta stycke som otydliga, det kan uppfattas så som att skogsvårdslagen kan reglera upprättandet av skogsbruksplaner. Vilket inte stämmer. Detta bör formuleras om och även förtydliga att skogsstyrelsen inte kan med stöd av skogsvårdslagen kräva hänsyn utöver vad markägarens förväntas tåla, den så kallade intrångsbegränsningen. Om behovet bedöms större krävs beslut enligt miljöbalken eller frivillighet.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, avsnittet gällande skogsstyrelsens roll och skogsvårdslagen utgår.

Holmen skog AB upplever det inte korrekt att endast skogsbruket utpekats för att vara den näring som är i behov av att klimatanpassas, flertalet näringar kommer troligen behöva klimatanpassas. Det nämns att skogsvaror var den tredje viktigaste exportgruppen i Sverige 2016, detta gäller även 2019 enligt Holmen Skog AB.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, texten ses över.

JORDBRUK

Kommunikationsvarie Kommunen lyfter jordbrukets betydelse och nämner bl. a att man ”ser positivt” på en fortsatt fäbodrift. Just fäbodarna är under starkt tryck, och i t ex västra Härjedalen finns idag ett ytterst litet fåtal kvar i drift. Kommunens positiva inställning bör kunna formuleras betydligt spetsigare! Finns en tydligare formulerad strategi? Hur jobbar länsstyrelsen med denna fråga, när det kommer till t ex projekt och stöd? Jordbruksmarken är inte begränsad till byarnas inägor, utan omfattar även skogsbyte och fäbodrar. Hur skall ny bebyggelse hanteras, t ex i anslutning till fäbodarna?

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, ett nytt ställningstagande läggs in om att kommunen ställer sig positivt till ett fortsatt fäbodbruk och en vision om ”minst en bonde i varje by”.

Landsbygdspartiet menar att kommunen ska verka för att alla tidigare och nuvarande arrendegårdar ska till en symbolisk summa få köpa mark kring sina förfäders täkter för att kunna bilda jordbruksfastigheter. Kravet ska vara permanentboende. Detsamma ska gälla för boende i Brändåsen och Storvallen (Mittådalen).

Kommunens bemötande: Synpunkterna föranleder ingen ändring då detta är frågor kommunen inte har rådighet över.

Medborgare 38 vill att kommunen ska ha en positiv syn och förhållningsätt till fäbodbruket och dess utveckling. Denne menar vidare att jordbruksmark ej ska tas i anspråk för bostäder utan istället ska kommunen arbeta för att igenvuxen mark återställs och restaureras.

Medborgare 47 önskar att kommunen gör ett ställningstagande om att arbeta aktivt och långsiktigt för ett fortsatt aktivt och ökat fäbodbruk.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, texten utvecklas. Kommunen har i översiktsplanen ställt sig positiv till en ökad fäboddrift, ett nytt ställningstagande förs in. För att nå målet om en ökad befolkning och för att kunna ta till vara på befintlig infrastruktur anser kommunen att det är önskvärt att det finns möjlighet att ta jordbruksmark i anspråk för bebyggelse, förutsatt att andra alternativ är uteslutna och markägaren så önskar. Vad gäller återställning och restaurering av igenvuxen mark är kommunen idag inte part i något sådant projekt.

Medborgare 30 vill att kommunen värnar om jordbruksmarken och även om markägarens rätt att uppföra småstugor för uthyrning utan krånglig planläggning.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, texten utvecklas. För att nå målet om en ökad befolkning och för att kunna ta till vara på befintlig infrastruktur anser kommunen att det är önskvärt att det finns möjlighet att ta jordbruksmark i anspråk för bebyggelse, förutsatt att andra alternativ är uteslutna och markägaren så önskar. Vad gäller uppförande av ny bebyggelse förhåller sig kommunen till rådande bestämmelser i Plan- och bygglagen.

Medborgare 31,33,34,35,60,40,41,43,44,48,54: ställer sig negativ till att det öppnas för möjlighet till att bebygga jordbruksmark, särskilt vill man att jordbruksmarken i Vemdalens by bevaras utifrån kulturvärde, brukningsvärde samt biologiskmångfald.

Medborgare 57&21 menar att det skall vara acceptabelt att ta jordbruksmark i anspråk om det gäller permanent boende. Medborgare 21 menar vidare att Jordbruksmarken skall bevaras.

Centerpartiet Menar att det i Härjedalen finns en idag dåligt nyttjad resurs i form av jordbruksmark, som skulle kunna nyttjas bättre än vad som görs för en småskalig och närproducerad näringsverksamhet, som i stor utsträckning kan förädlas på plats. Det är viktigt att kommunen är stimulerande och tar en aktiv roll i tillskapandet av dessa nya verksamheter. Stor eftertanke i nyttjande av dessa marker bör tas och

om det görs bör förtätning och allmänintresse vara styrande. Partiet menar att på aktiv jordbruksmark stor restriktivitet råda och enbart om markägaren själv tar initiativ till annat ändamål än just jordbruksmark.

Kristdemokraterna menar att de få åkermarker som finns i Härjedalen bör bevaras så långt det är möjligt och prioriteras framför bostadsbyggande. Detta gäller såvida det inte är för att tillgodose viktiga samhällsintressen och om behovet inte kan tillgodoses på något annat tillfredsställande sätt (Miljöbalken). Föranleder följande ändringar: Under markanvändning, jordbruk: Stryk följande: Genom samhällsplanering kan då kommun tillgodose denna bestämmelse genom att utföra lokaliseringsprövningar gällande anspråk som föreslås på mark som är del av jordbruket. Kommunen anser att jordbruksmark ska vara möjlig att ta i anspråk för bebyggelse om jordbruksmarken ligger centralt i förhållande till befintlig infrastruktur, kollektivtrafik och skola.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, texten utvecklas. För att nå målet om en ökad befolkning och för att kunna ta till vara på befintlig infrastruktur anser kommunen att det är önskvärt att det finns möjlighet att ta jordbruksmark i anspråk för bebyggelse, förutsatt att andra alternativ är uteslutna och markägaren så önskar.

LRF Remissen lyfter under "Landsbygd" initialt hur basnäringarna i Härjedalen historiskt sett är byggt på rennäring, jord- och skogsbruk, vilket endast är kort beskrivet. Turismen kan inte ensamt bära kommunen då bygden måste leva året om, även när vinterturism- och barmarkssäsongen är över. Det krävs därför en lokalbefolkning som året om har en verksamhet att leva på och därför är jord- och skogsbruket av stor vikt. Det beskrivs är säterdriften både av kulturhistoriskt tillika av näringsverksamhetsintresse. LRF vill likt remissen bevara och utveckla fjälljordbruket och säterdriften. Uppmaningen är att inte frestas av snabb exploatering på attraktiva lägen och låta upparbetad jordbruksmark bebyggas och således gå till spillo för matproduktion, utan nyttja den övriga stora tillgången på mark i närheten av orterna. Undantaget ska endast vara om jordbrukaren/markägaren själv, utan påtryckningar, önskar exploatera delar av sin mark för bostadsbyggelse eller annat. Delar i RUS; en är inte heller förenlig med ianspråktagande av åkermark för byggnation på jordbruksmark. LRF önskar därför se ett tydligt ställningstagande av kommunen att jordbruksmark inte används för byggnation av bostäder likt ställningstagandet på sida 35 påvisar. På sid 33 blandas nutid och dåtid om fåbodbruket. Vidare står det: "En utmaning inom fåbodbruket för framtiden blir att nyrekrytera fåbodbrukare till det traditionella fåbodbruket." Vem ska anställa dem? Lönsamhet, betesro genom hänsyn och samråd vid placering av leder i närheten av betesmarkerna, samt respekt från rennäringen genom att eliminera renbete på de privatägda vallarna, är vad som krävs.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, texten utvecklas. För att nå målet om en ökad befolkning och för att kunna ta till vara på befintlig infrastruktur anser kommunen att det är önskvärt att det finns möjlighet att ta jordbruksmark i anspråk

för bostadsbebyggelse, förutsatt att andra alternativ är uteslutna och markägaren så önskar. Kommunen ställer sig positiv till ökad fäboddrift men beskriver den utmaning som finns gällande återväxten. Vad gäller vem som ska anställa är en fråga som inte hanteras inom ramen för Översiktsplanen. Kommunens ambition är att flera näringar ska kunna samexistera inom samma område och förespråkar att dialog och samverkan används.

VATTENBRUK

Medborgare 43 menar att kommunens intresse för fiskodlingar är svalt.

Kommunens bemötande: Kommunen har ett ställningstagande gällande detta som visar på att kommunens ställer sig positivt till en vidare utveckling.

GRUS- OCH BERGTÄKTER

Medborgare 38 menar att kommunen inte ska försvåra för nyetablering av sådana verksamheter.

Kommunens bemötande: Kommunen avser inte att försvåra för nyetablering av dessa verksamheter. Kommunen har tagit ställning till att utredningar krävs för att säkerställa att det inte skapas negativa effekter av verksamheterna.

LIS-OMRÅDEN OCH STRANDSKYDD

Turistföreningen Lofsdalen anser att nuvarande strandskydd skall bibehållas.

Liberalerna menar att strandskyddet och dess bevarande är viktigt. Dock skall bebyggelse kunna tillåtas på de platser där det inte negativt påverkar miljön och övriga aspekter

Medborgare 62 Efterfrågar ett förtydligande om vad strandskydd är.

Kommunens bemötande: I planförslaget finns följande beskrivning av vad strandskyddet är. ”Strandskydd är ett nationellt skydd som gäller samtliga sjöar, hav och vattendrag oberoende av storlek. Skyddsområdet är 100 meter från strandkanten upp på land och 100 meter från strandkanten ut i vattnet, skyddet gäller även miljön under vattnet. Strandskyddet har två huvudsakliga syften vilka är att bevara människors möjlighet att vistas vid vatten, samt att bevara och värna om den biologiska mångfalden som är beroende av denna vattennära miljö.”

Flons Hembygdsförening vill att kommunen verkar för en skrivning där jakt- och fiskestugor, men även skogskojor, får byggas intill vatten(-drag) utan avgifter (för upphörande av strandrätt hos länsstyrelsen) som motsvarar dessa små byggnaders uppförandekostnader. Det rimliga vore att skydda de strandnära lägen som behövs och annars tillåta bebyggelse. Paradoxalt nog tillåter och bebygger kommunen strandnära bebyggelse i tätorterna, där strandskyddet verkligen skulle behövas.

Medborgare 38 menar att fastighetsägarens önskemål ska gå före strandskyddet, vidare menar denna att Lis-områdena bör ses över och utökas.

Centerpartiet menar att strandskyddet bör vändas så att områden som ej bör bebyggas skyddas och att där skydd ej behövs så skall bebyggelse tillåtas.

Kommunens bemötande: Kommunen måste förhålla sig till den gällande lagstiftningen rörande strandskydd, i planförslaget påpekas dock att kommunen välkomnar en mer anpassad lagstiftning. Kommunen har bedömt LIS-planen som aktuell.

Länsstyrelsen ställer sig fortsatt bakom de synpunkter som lämnades i granskningsyttrande för det tematiska tillägget för LIS (dnr 401-6134-15, 2015-11-30). Då hade länsstyrelsen vissa synpunkter angående utpekade områden vid strömmande vattendrag eller vid Natura 2000-områden. För samtliga områden som nämns i granskningsyttrande anser länsstyrelsen fortfarande att det finns ett behov av omfattande och detaljerade utredningar av förutsättningar för och skyddsåtgärder inför kommande strandnära exploateringar med LIS som särskilt skäl. Kommunen uttrycker i planen ett behov av revidering av strandskyddet som enligt kommunen försvårar kommunens utveckling i strandnära lägen samt bör anpassas utifrån regionala förhållande. Regeringen har nyligen gett Miljödepartementet uppdraget att starta en utredning med syfte till att göra en översyn av strandskyddet utifrån en ökad differentiering, lokala förhållanden samt lokalt inflytande.

Den beskrivande texten om LIS-områden och strandskydd (s. 37) borde utvecklas för att förklara närmare hur LIS kan åberopas för att bevilja strandskyddsdispens med hänvisning till lagstiftningen. Det nämns inte möjligheten att åberopa LIS som särskilt skäl för bostadshus.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, avsnittet om LIS skall utvecklas och förtydligas. Kommunen har bedömt LIS-planen som aktuell.

KOMMUNIKATION OCH TEKNISK FÖRSÖRJNING

Medborgare 56 vill se en fördjupad översiktsplan gällande trafik och gångsituation.

Kommunens bemötande: I planförslaget föreslås att trafiksituationen över hela kommunen ska utredas och analyseras för att införskaffa ett bredare underlag inför beslutsfattning.

Trafikverket: I kapitlet Kommunikation och teknisk försörjning finns några underrubriker som blir otydliga och då främst fordonstrafik. Kanske ska rubriken istället vara väg alternativt biltrafik och det gäller även järnväg alternativt tågtrafik. Trafikverket saknar en koppling till nationell plan för transportsystemet i översiktsplanen. I nationella planen ingår stråket E45 då det är en del av det nationella stamvägnätet. Det är där som objektet E45 Rengsjön – Älvros finns namngivet. Även Inlandsbanan finns med där då deras driftbidrag är en del av den ekonomiska ramen. Nuvarande nationell plan för transportsystemet gäller för åren 2018-2029 och revideras vart fjärde år. Det är viktigt att kommunen framför sina synpunkter om E45 och gång- och cykelväg i anslutning till den samt även om Inlandsbanan i kommande revidering och remiss. För de övriga statliga vägarna och gång- och cykelvägar i anslutning till dem ska kommunen framföra sina synpunkter till Region Jämtland Härjedalen som prioriterar och fastställer åtgärderna i Länstransportplanen. I översiktsplanen under Kommunikationer (sid 7) hänvisas till Länstransportplanen 2010-2021 men den senast fastställda Länstransportplanen gäller för åren 2018-2029.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, Fordonstrafik ändras till väg och järnväg till tågtrafik. Den nationella planen för transportsystem kopplas till översiktsplanen. Länstransportplanen 2018-2029 lyfts in i planförslaget.

Skanova önskar att i ett tidigt skede medverka i planarbetet, det vill säga när detaljplanarbete påbörjas för att få med befintliga ledningar i planeringsunderlaget. På så sätt kan oförutsedda hinder i planeringen som berör Skanovas nät undvikas.

Kommunens bemötande: Samråd under detaljplaner sker i enlighet med Plan- och bygglagen. I de fall Skanovas nät påverkas kommer ni vara en samrådspart.

Liberalerna påpekar att kommunen investerat mycket pengar i Härjedalen Sveg Airport och att det nu är dags att få valuta för dessa investeringar genom att aktivt utveckla och förbättra flygplatsen.

Kommunens bemötande: Kommunens ställer sig positivt till att vara en aktiv på i utvecklandet av Härjedalen Sveg Airport.

DIGITAL INFRASTRUKTUR

Medborgare 28 & 30: framför att det är viktigt med bredband och kommunen måste driva på utvecklingen.

Kommunens bemötandeI planförslaget förslaget finns ett ställningstagande om att en Bredbandsstrategi ska tas fram för att tydliggöra hur kommunen kan bistå i frågan gällande utbyggnad av bredband.

KOLLEKTIVTRAFIK

Region Jämtland Härjedalen: Regionen ser det som positivt att kommunen engagerar sig i frågor rörande kollektivresande.

Länsstyrelsen anser att ett ökat fokus på det trygghetskapande och/eller brottsförebyggande perspektiven kan bidra till kommunens ställningstaganden kring kollektivtrafiken. Resenärers trygghet och utsatthet för brott i kollektivtrafik är en viktig faktor för vilka färdmedel vi väljer och inte väljer. Busstationer, tågstationer, väntsalar är generellt platser som upplevs som otrygga. I flera av länets kommuner, inklusive Härjedalens kommun, har eller är dessa även utsatta för skadegörelse, och kommunen har i flera fall fått stå för kostnaderna. Att undersöka resenärers trygghet och utsatthet för brott kopplat till de olika delarna av kollektivtrafiken (fysiska utformningen av busshållplatser, turtäthet, den faktiska resan) skulle bidra positivt till kommunens ställningstaganden kring att utreda och utveckla kollektivtrafiken (s. 40). Vid planering av nya hållplatser till exempel räcker det inte att enbart se till närhetsaspekten. I nybyggda områden eller i områden med trygghetsutmaningar kan man behöva komplettera dessa med sociala åtgärder för att de inte ska upplevas ödsliga eller direkt hotfulla.

Kommunens bemötande: Kommunen har ett ställningstagande om att utreda behov och utmaningar för att nå en hållbar och långsiktig trafikförsörjningsplanering. Synpunkterna föranleder ingen ändring då frågor gällande trygghet delvis lyfts i planförslaget.

JÄRNVÄG

Medborgare 30 och 28 vill ha förbättrade kommunikationer, gärna spårbunden, till och från Härjedalen men även Norge.

Region Jämtland Härjedalen: Gällande persontrafik på Inlandsbanan anser regionen att detta kan innebära högre kostnader jämfört med den trafik som bedrivs på väg samt att möjligheterna och utbudet av resor på inlandsbanan är det som kommer avgöra dess attraktivitet. Därav krävs vidare utredningar.

Centerpartiet har länge drivit tanken på att ansluta en järnväg till Röros. De vill därför att det i den fysiska planeringen ska hänsyn tas och utrymmen reserveras för spårbunden trafik på sträckan Ramsjö (stambanan) – Röros.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, texten förtydligas gällande att kommunen är positiv till att förbättra kommunikationerna och utvecklingen av järnvägen. Kommunen anser inte att det i dagsläget finns tillräckligt underlag för att reservera markområden för en eventuell dragning av järnväg mellan Ramsjö och Röros. Detta får undersökas utanför den pågående processen med översiktsplanen.

Trafikverket anser generellt att ny bebyggelse inte bör tillåtas inom ett område på 30 meter från järnvägen.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring. Texten omformuleras och Trafikverkets synpunkt arbetas in.

Moderaterna Under Markanvändning – Kommunikation och teknisk försörjning. Stryk ”Korsning av järnväg för nya exploateringar ska ske planskilt.”

Kommunens bemötande: Föranleder ändring. Ställningstagandet tas bort.

FLYGTRAFIK

Moderaterna Tillägg i ställningstagandet ”I anslutning till flygplatserna samt under inflygnings- och startstråken bör ingen ny bebyggelse lokaliseras med hänsyn till bullerstörningar.” Ändras till bostadsbebyggelse.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, formulering och innebörd ses över.

Luftfartsverket: påpekar att Härjedalens kommun berörs av den s.k. MSA-påverkande ytan (skyddsområde på 60 km kring flygplats där flygplanen påbörjar den sista delen av inflygningen) för Svegs flygplats. Nya hinder kan ha en negativ inverkan på flygtrafiken. Av översiktsplanen bör framgå att lokalisering av höga byggnader/föremål (exempelvis vindkraft) inom den MSA-påverkande ytan ska samrådas med berörd flygplats. Konsekvenser av hinderbegränsande områden och bullerkurvor ska redovisas i översiktsplanen i form av restriktioner och eller rekommendationer.

Det bör tydligare framgå att alla objekt högre än 20 meter över mark eller vattenytan ska remitteras till LFV. För Försvarmakten gäller att samråd ska ske gällande objekt högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse och objekt högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse.

Det bör förtydligas i översiktsplanen att det endast är LFV som utför flyghinderanalys. I den kontrolleras eventuell påverkan på in- och utflygningsvägar till berörda flygplatser samt på de hinderytor som omger flygplatserna. Försvarmakten analyserar endast påverkan på totalförsvarets infrastruktur och anläggningar.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring. Texten formuleras om och Luftfartsverkets synpunkter arbetas in.

FORDONSTRAFIK

Trafikverket hävdar vägområdet och säkerhetsavståndet. Vägområdet är den mark som tas i anspråk för väganordningar och anges generellt som väg till krönet på bakslänten av diket samt ytterligare en kantremsa om 0,5 meter vid åkermark respektive 2 meter vid skog. Inom vägområdet krävs tillstånd enligt väglagen § 43 från väghållaren för att utföra arbete och uppföra fasta objekt. Vägområdet är en förutsättning för att kunna sköta drift- och underhåll av vägen på ett bra sätt. Säkerhetsavståndet är det område utanför körbanan som ska vara fritt från fysiska hinder i form av fasta och oeftergivliga föremål. Säkerhetsavståndet bestäms av vägens utformning och tillåten hastighet. Enligt 47 § Väglagen, gäller generellt ett byggnadsfritt avstånd på 12 meter från vägområdet men för E45 och väg 84 har Länsstyrelsen beslutat om ett utökat byggnadsfritt avstånd om 30 meter. Trafikverket rekommenderar ur trafiksäkerhetssynpunkt att byggnadsfritt avstånd följs. Trafikverket eftersträvar att antalet anslutningar till allmänna vägar begränsas. Generellt gäller följande vid anslutningar:

- Siktsträcka åt vardera hållet på 110 meter vid 50 km/h, 170 meter vid 70 km/h.
- Vilplan om minst 5 meter och med en lutning på högst 0,2 meter, dvs en plan yta i nivå med vägbanan. Anslutningen ska även vara så vinkelrät som möjligt mot vägen.
- Backning, vändning och parkering av både egna och besökande fordon ska ske inom egen tomtplats.

Detaljerade riktlinjer för anslutningen lämnas i samband med eventuellt tillstånd. Om erforderliga krav på anslutningen inte kan säkras kommer tillstånd för anslutning inte att kunna lämnas.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring. Kommunen delar Trafikverkets synpunkter och dessa arbetas in i texten.

Medborgare 57 påpekar att kommunen vid ett flertal tillfällen talat för att nuvarande sträckning av E45 ska bevaras. Förslag om komplettering till ställningstagande framförs. "Kommunen ska fortsatt verka för att nuvarande sträckning av E45 genom kommunen bibehålls". Ställningstagandet: "Vid ansökan om bygglov för ny bebyggelse närmare den nya tilltänkta vägsträckningen för E45 än 150 m ska yttrande från Trafikverket inhämtas innan frågan om bygglov prövas" ska tas bort då översiktsplanens förslag på åtgärder inte ska baseras på ej beslutade åtgärder menar medborgaren.

Medborgare 21 vill att kommunen förklarar sin ställning mot den nya dragningen av E45 eftersom man innan har gått ut med en negativ syn på det hela.

Moderaterna ser det som förvånande att Översiktsplanen inte redovisar kommuns uppfattning när det gäller framtida sträckning av E45 genom kommunen. I Översiktsplanen redovisas Trafikverkets förslag till ny sträckning samt deras inställning att sträckningen väster om Nonsberget ska ligga till grund för framtida planering. Kommunen har

vid ett flertal tillfällen i olika samråd, yttranden och remiser tydligt och samstämmigt visat att kommunen yrkar på att nuvarande sträckning av E45 ska bevaras. Förslag komplettering Ställningstagande ”Kommunen skall fortsatt verka för att nuvarande sträckning av E45 genom kommunen bibehålls.” Skall utgå: ”Vid ansökan om bygglov för ny bebyggelse belägen närmare den nya tilltänkta vägsträckningen för E45 än 150 meter skall yttrande från Trafikverket inhämtas innan frågan om bygglov prövas” Motiv: Översiktsplanens förslag på åtgärder skall inte baseras på ej beslutade åtgärder.

Liberalerna menar att den nuvarande dragningen av E45 är viktigt för kommunen. Detta för att turister ska passera genom Sveg vilket bidrar till både handel och att turister kan få upp ögonen för kommunen som en potentiell plats att bo på.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring. Hur kommunen tar ställning till förslaget om nu dragning av E45 behandlas inom trafikverkets planprocess där kommunen är en samråds-part. Kommunen är i dag negativ, planförslaget kompletteras i detta avseende. Den nya föreslagna sträckningen för E 45 mellan Regnsjön och Älvros finns med i den nationella planen för transportsystem med planerad byggstart 2024-2030. Med anledning av detta ser kommunen att ställningstagandet gällande inhämtande av Trafikverkets yttrande i bygglovsärenden inom det aktuella området ska stå kvar till dessa att slutgiltigt beslut har fattats.

Funäsdalens skoterled AB: Vi önskar att den fysiska samhällsplaneringen alltid tar hänsyn till skoternas infrastruktur i samband med att bygglov och planer beviljas. Vidare önskans att kommunen verkar för att ett helhetsgrepp tas för hela kommunen i avsikt att möjliggöra för ett hållbart och en väl fungerande skoterinfrastruktur.

Kommunens bemötande: Kommunen delar Funäsdalens skoterled AB mening om att skoterleder är en viktig del i samhällbyggnadsprocessen. Kommunen har ett ställningstagande i sin utvecklingsstrategi som belyser vikten av olika typer av kommunikationer bl.a skid- och skoterleder. Dessa är viktiga ur jämställdhets och tillgänglighetsperspektiv. Ett större helhetsgrepp gällande skoterinfrastruktur kommer inte behandlas inom ramen för denna översiktsplan.

VATTEN OCH AVLOPP

Medborgare 43 menar att det finns tomter som ligger inom 1 km från reningsanläggningen, vilket inte överensstämmer med vad som står i texten. Medborgare ifrågasätter även om kommunens Va- plan är rätt väg att gå för att utreda och planera för dessa frågor när andra alternativ inte har undersökts.

Kommunens bemötande: Kommunen förespråkar att nya områden inte byggs inom en kilometer från reningsanläggningar. Det kan finnas befintliga tomter inom en kilometer från reningsanläggningar. Kommunal VA-planering har blivit alltmer aktuell, bland annat beroende på att lagstiftningen i form av Miljöbalken, Vattentjänstlagen och EU:s ramdirektiv för vatten ställer nya krav på kommunerna. Kommunfullmäktige beslutade 2019-06-10 §106 att anta förslaget till VA-policy samt VA-handlingsplan.

Länsstyrelsen uppmärksammar att kommunen har jobbat fram en VA-plan som använts som underlag till översiktsplanen, vilket är positivt. Infrastrukturen gällande vatten och avlopp är en mycket viktig del när det gäller att skapa ny bebyggelse på ett hållbart sätt. Det är särskilt viktigt i fjäll- och turismområdena där belastningen kan variera mycket under året vilket kräver mer, rent tekniskt sett, av de vatten- och avloppsanläggningar som ska försörja områdena. Dagvattenhantering är viktig fråga i ett långsiktigt perspektiv, med tanke på effekter av ett förändrat klimat med ökad nederbörd. Kommunen hanterar frågan på ett bra sätt och flera beslutade ställningstaganden bidrar till att minimera eventuella risker eller negativ påverkan kopplade till dagvattenhantering. Det är positivt att en dagvattenstrategi kommer att tas fram.

AVFALLSHANTERING

Holmen skog AB Noterar att en ny avfallsplan är under framtagande och välkomnar detta. Det finns en problematik gällande nedskräpning där allt från hushållsavfall till rivningsmaterial hittats på bland annat Holmen skog ABs marker. Därav ser Holmen skog AB gärna att det i framtagandet av planen funderas över tillgängligheten och öppettider på kommunens återvinningscentraler och avfallsanläggningar.

Kommunens bemötande: Synpunkten förmedlas till berörd avdelning som arbetar med den kommande avfallsplanen.

ENERGIFÖRSÖRJNING

Medborgare 38 ställer sig positiv till vindkraften samt att vindbruksplanen ska revideras och anser att kommunen bör ha en positiv inställning istället för de negativa inställning som förslaget innehåller. Vidare anses att kommunen inte bör vara negativ till ytterligare utbyggnad av vattenkraften, då detta är en viktigt förnyelsebar energikälla.

Kommunens bemötande: Frågor gällande utbyggnad av vindkraft hänskjuter kommunen till arbetet med revidering av vindbruksplanen. Gällande utbyggnad av vattenkraft vidhåller kommunen sitt ställningstagande.

Kommunantikvarie menar att kulturhistorisk expertis bör tillfrågas om medverkan vid eventuell planläggningen eller strategisk planering av vindkraft.

Kommunens bemötande: I kommande revidering av vindbruksplanen kommer berörda parter få möjlighet att samråda om förslaget.

Svenska kraftnät önskar att totalförsvarets belysningsbehov tas upp i översiktsplanen i den mån det är möjligt ur en säkerhetssynpunkt. Myndigheten anser inte att planförslaget synliggör Elsystem m.m. Det som nämns är mestadels energieffektivisering. Önskvärt vore om utformning, behov och utmaningar gällande elsystemet belystes. Myndigheten ser positivt till att kommun skall revidera energi- och klimatstrategin.

Kommunens bemötande: Frågor gällande utformning, behov och utmaningar för elsystemet kommer inte belysas inom ramen för denna översiktsplaneprocess. Detta är frågor som får behandlas i varje enskilt fall.

Post- och telestyrelsen förmedlar att om planen innebär att vindkraftverk kan uppföras kan detta påverka mottagningen av radiosignaler på ett negativt sätt. Samråd bör därför genomföras med radiolänksoperatörer. PTS kan bidra med vilka de berörda radiolänksoperatörerna är.

Kommunens bemötande: Översiktsplanen redovisar inte några nya områden för vindkraft. I kommande revidering av vindbruksplanen kommer berörda parter få möjlighet att samråda om förslaget.

HÄNSYN

RIKSINTRESSEN

Medborgare 38 menar att kommunen ska motsätta sig alla riksintressen som inte ligger i linje med fastighetsägarnas intressen, då denna menar att det är fastighetsägarens intresse som väger tyngst genom att denne representerar folkviljan.

Kommunens bemötande: I enlighet med Plan och bygglagen ska kommunen i sin översiktsplan redovisa samtliga riksintressen och hur kommunen avser att tillgodose dem.

Medborgare 53,23 efterlyser en analys av de riksintressen som överlappar varandra.

Kommunens bemötande: Inom kommunen finns ett stort antal riksintressen och flertalet av dessa överlappar varandra. Inom ramen för översiktsplanen görs ingen vidare analys av dessa. I enskilda plan och lov ärenden kommer frågan utredas vidare.

Medborgare 53 menar att det går att ange att ett visst riksintresse inte kan uppfyllas med en lämplig motivering.

Kommunen bemötande: Kommunen kan göra avvägningar mellan olika riksintresseanspråk eller andra allmänna intressen om de står i konflikt med varandra inom ett specifikt geografiskt område. Kommunen anser att flera intressen ska kunna samexistera genom dialog och samråd. I lov- och planärenden kommer en sammanvägning och bedömning göras i varje enskilt fall.

Medborgare 57 ger förslag på ställningstaganden under denna rubrik. ”Om ett område är av riksintresse för flera olika ändamål är kommunens uppfattning att företräde ska ges åt det eller de ändamål som på lämpligaste sätt främjar en långsiktig hushållning med marken, vattnet och den fysiska miljön. Kommunens avsikt är att medverka till att näringars olika intressen kan enas och sammanjämkas i största möjliga utsträckning”

Kommunens bemötande: Kommunen anser inte att detta behöver tas upp som ett ställningstagande då det tydligt framgår i Miljöbalken att företräde ska ges åt det eller de ändamål som på lämpligaste sätt främjar en långsiktig hushållning med marken, vattnet och den fysiska miljön. Kommunen anser vidare att samexistens är en grundförutsättning för en vidare utveckling av kommunen därför anser inte kommunen att detta behöver förtydligas i ett särskilt ställningstagande.

Tillväxtverket: Gällande riksintresse industriell produktion har Tillväxtverket inga synpunkter.

Landsbygdspartiet anser att kommunen i översiktsplanen ska föreslå att hela kommunen ska bli riksintresse för fåbodbruk, fjälljordbruk och utmarksbete med tamboskap.

Kommunens bemötande: Riksintresse för kulturmiljövården och de grundläggande hänsynsreglerna i Miljöbalken 3:4 gällande jordbruk behandlar intresset av fäbodbruk. Kommunen anser därför inte att det finns ett behov av ett heltäckande riksintresse med avseende på fäbodbruk, fjälljordbruk och utmarksbete med tamboskap.

Länsstyrelsen anser att de riksintresseanspråk som finns inom kommunen är tydligt redovisade i kartor och text. Länsstyrelsen bedömer generellt att planförslaget hanterar och beaktar riksintressen på ett tillfredsställande sätt i linje med krav enligt 3 kap. 5 § plan- och bygglagen. Eventuella specifika synpunkter lämnas under respektive riksintresse.

TURISM OCH RÖRLIGA FRILUFTSLIVET 4:2 MB

Malmagens, Funäsdalens m.fl. byars samfällighetsförening menar att riksintresse för friluftsliv och rörligt friluftsliv inte får hindra bebyggelse på samfälligheter som är avsedda för detta, exempelvis båthus mm.

Medborgare 36 menar att det är viktigt att privata markägare kan uppföra byggnader för eget bruk på sin egen fastighet även om den ligger fjällnära och inom riksintresse för friluftsliv och rörligt friluftsliv.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, avsnittet kompletteras och utvecklas. Kommunen anser att bedömningar får ske i varje enskilt fall.

Medborgare 43 menar att allemansrätten nyttjas av var och en och att den inte gäller för kommersiellt bruk.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, meningens formuleras om.

NATURA 2000 4:8 MB

Medborgare 38 menar att natura 2000 agerar som en dödhand, vidare menar denne att kommunen ska ställa sig negativ till samtliga natura 2000 och arbeta för att nya områden inte tillkommer och att befintliga upphävs.

Kommunens bemötande: Det är länsstyrelserna som ansvarar för att ta fram förslag på nya Natura 2000-områden. Under processen har länsstyrelsen samråd med markägare och berörda myndigheter ofta är kommunen med som en part. Därefter granskar Naturvårdsverket urvalet och föreslår områden till regeringen. Det är därefter regeringen som beslutar att till EU-kommissionen föreslå att dessa områden ska upptas i Natura 2000-området.

Länsstyrelsen anser att kommunens ställningstagande att beakta riksintresset kopplat till Natura 2000 områden är bra. Länsstyrelsen föreslår att det omformuleras så att det tydligare hänvisar till områdenas bevarandeplaner. Områdenas naturvärde, bevarandemål, samt vilka åtgärder som eventuellt kan hota de arter och naturtyper som ska skyddas beskrivs i bevarandeplaner

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, beskrivningar av vilka värden områdena har laggs som underlag till planförslaget.

RENNÄRING 3:5 MB

Medborgare 36,38,40,41,43,44,48,53, 55,30,29,28,26,23, 19, Flertalet medborgare påpekar i sina yttranden att riksintresset för rennäringsområdet skall tas bort eller reduceras till statlig mark detta i relation till "Härjedalsdomen", som man menar ger underlag för att sedvanerätt inte finns, och att rennäringsområdet inte får bedrivas på privata marker inom kommunen om inte nyttjandeavtal finns. Det framkommer också att det upplevs som att samebyarna får en vetorätt genom riksintresset i relation till exploateringar, samt ett oproportionellt stort inflyttande över privata marker. Ett antal menar att det kränker äganderätten. Flera av medborgarna inkommer också med egna förslag på ställningstaganden, där ett antal vill att det ska stå att samebyarna ska höras vid behov eller att det i första hand ska diskuteras mellan berörda parterna i avtalet. Merparten vill även att nyttjandeavtalen och Härjedalsdomen beskrivs utförligt i översiktsplanen.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, texten och ställningstaganden byts ut i enlighet med politiskt beslut (Klu §90 2019-10-23). Kommunen måste enligt plan- och bygglagen redovisa samtliga riksintressen och riksintresseanspråk samt hur kommunen avser att tillgodose dessa intressen när en översiktsplan tas fram. Kommunen kan inte ta bort ett riksintresse eller riksintresseanspråk ur översiktsplanen.

Medborgare 15 menar att sametingets utlagda områden är väldigt omfattande. Därför är det helt fel att generellt skriva in att intrång som lokalisering av bebyggelse, anläggningar och annan form av exploateringar (vindkraft, gruvor) ska undvikas i områden avsatta som riksintresse för rennäringsområdet. Förslaget läggs till att ha följande skrivning efter första punkten. "Lokalisering av bebyggelse, anläggningar och annan form av exploateringar ska inom områden avsatta för riksintresse för rennäringsområdet i första hand diskuteras mellan berörda parter i de avtal som är gällande."

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, texten och ställningstaganden byts ut i enlighet med politiskt beslut (Klu §90 2019-10-23).

Medborgare 53 menar att det är häpnadsväckande att kommunen i sina ställningstaganden dels tar till sig riksintresset och dessutom lägger till zoner utanför de marker som utpekats. I samhället i övrigt gäller fasta gränser när man nyttjar mark.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, texten och ställningstaganden byts ut i enlighet med politiskt beslut (Klu §90 2019-10-23). Kommunen måste enligt plan- och bygglagen redovisa samtliga riksintressen och riksintresseanspråk samt hur kommunen avser att tillgodose dessa intressen när en översiktsplan tas fram. Kommunen kan inte ta bort ett riksintresse eller riksintresseanspråk ur översiktsplanen.

Medborgare 57 påpekar att texten ska anpassas så att den överensstämmer med kommunens deklarerade och enhälliga uppfattning när det gäller rennäringen utökade riksintresseanspråk. Det ska framgå hur kommunen ställt sig till dessa riksintressen i den skrivelse som skickats till Länsstyrelsen. Kommunens uppfattning är att renbetet utanför ordinarie vinterbete lämpligen regleras med nyttjanderättsavtal. Förslag till ställningstagande lämnas. ”Exploateringar ska beakta riksintressets värde och innehåll. Samråd ska ske med berörda samebyar i översiktsplanen eller andra planprocesser vid behov. Riksintresset rennäring är ett intresse som är beroende av omkringliggande marker, eftersom kartan visar en avgränsning ska kunskap om nyttjande av marken, de faktiska förutsättningarna och eventuella tidigare ingrepp tas i beaktning.”

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, texten och ställningstaganden byts ut i enlighet med politiskt beslut (Klu §90 2019-10-23). Kommunen måste enligt plan- och bygglagen redovisa samtliga riksintressen och riksintresseanspråk samt hur kommunen avser att tillgodose dessa intressen när en översiktsplan tas fram. Kommunen kan inte ta bort ett riksintresse eller riksintresseanspråk ur översiktsplanen.

Landsbygdspartiet motsätter sig riksintresset för rennäring med hänsyn till Härjedalens historia, kulturer och andra näringar. Partiet vill ifrågasätta statens agerande i det så kallade renbetesområdet. Partiet menar att det varken är moraliskt, jämställt eller demokratiskt att vi 2019 ska leva under etniskt baserad lagstiftning. Vi måste ge alla som bor här lika förutsättningar och lika villkor som näringsidkare och boende i Härjedalen.

Kommunens bemötande

Föranleder ändring, texten och ställningstaganden byts ut i enlighet med politiskt beslut (Klu §90 2019-10-23). Kommunen måste enligt plan- och bygglagen redovisa samtliga riksintressen och riksintresseanspråk samt hur kommunen avser att tillgodose dessa intressen när en översiktsplan tas fram. Kommunen kan inte ta bort ett riksintresse eller riksintresseanspråk ur översiktsplanen.

Härjedalens Markägareförening vill ej belasta privata marker med riksintresse för rennärings. Sametingets utpekande av riksintresse för rennärings på privatmarker i Härjedalen strider mot 1 kap 1 § 3 st Regeringsformen, som lyder ”Den offentliga makten utövas under lagarna”. Det betyder att ingen myndighet har rätt att ta beslut som strider mot lagkraftvunna domar, som Härjedalsdomen menar markägareföreningen. Denna dom förkunnar att ingen rätt till renbete på privatmarkerna i Härjedalen finns. Härjedalsdomen har överklagats till såväl Högsta domstolen som Europadomstolen. Någon rätt till renbete finns alltså inte på privatmark - och riksintresse för rennärings får endast omfatta åretruntmarkerna och vinterbetesmarkerna, enligt prop. 1985/86:3 menar Markägareföreningen. Sametingets lagstridiga utpekande har även erhållit samtycke av Länsstyrelsen i Jämtlands län, ett beslut som Länsstyrelsen inte vill ta ansvar för enligt svar till Härjedalens Markägareförening. Sametinget vare sig följer eller uppfyller de flesta kriterier för utpekande av riksintresse för rennärings och ska därför avvisas. Härjedalens markägareförening begär att kommunen inte redovisar, vare sig i text eller kartmaterial.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, texten och ställningstaganden byts ut i enlighet med politiskt beslut (Klu §90 2019-10-23). Kommunen måste enligt plan- och bygglagen redovisa samtliga riksintressen och riksintresseanspråk samt hur kommunen avser att tillgodose dessa intressen när en översiktsplan tas fram. Kommunen kan inte ta bort ett riksintresse eller riksintresseanspråk ur översiktsplanen. Då den gällande domen inte föranlett en lagändring ska kommunen i enlighet med Plan och bygglagen (en av de lagar som den offentliga makten i detta fall kommunen ska förhålla sig till) i översiktsplanen redovisa samtliga riksintressen och riksintresseanspråk samt hur kommunen avser att tillgodose dem.

Malmagens, Funäsdalens m.fl. byars samfällighetsförening: Samfällighetsföreningen motsätter sig att det utpekas riksintresseanspråk för rennärings på samfälligheter.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, texten och ställningstaganden byts ut i enlighet med politiskt beslut (Klu §90 2019-10-23). Kommunen måste enligt plan- och bygglagen redovisa samtliga riksintressen och riksintresseanspråk samt hur kommunen avser att tillgodose dessa intressen när en översiktsplan tas fram.

Mellanskog menar att utpekanden av riksintresseanspråk på privatägd mark i Härjedalen skapar osäkerhet för de berörda markägarnas fortsatta möjligheter till utveckling av sina verksamheter och fastigheter. Utpekanden av riksintresseanspråk för rennärings på privatägd mark i Härjedalen innebär därmed en osäkerhet om renskötselns framtida utveckling i kommunen. Detta är bakgrunden till att Härjedalens kommun år 2013 avstyrkte utpekanden av riksintresseområden på privatägd mark i Härjedalen (Dnr 106-144-13 Ks). Mot bakgrund av den unika samförståndslösningen i Härjedalen är det heller inte lämpligt utan det riskerar istället för att främja rennärings att bli kontraproduktivt för rennärings. Det hävdas ibland att utpekandet

av områden som riksintresseanspråk inte får några konsekvenser, utan att frågan avgörs av en beslutsmyndighet i samband med exempelvis tillståndsprövning, fastställande av detaljplan eller prövning av bygglov. Detta är missvisande eftersom själva syftet med att peka ut riksintresseanspråken är att skydda rennäringen mot andra enskilda och allmänna intressen och förarbetena anger att även mindre åtgärder påtagligt kan skada rennäringen. Med hänsyn till de särskilda förhållanden som gäller för rennäringen i Härjedalens kommun behöver den sammanvägda bedömningen i kommunens ställningstaganden vara att rennäringens nuvarande och framtida utveckling i Härjedalen bäst tillgodoses genom att i översiktsplaneringen inte ta hänsyn till de av Sametinget utpekade riksintresseanspråken på privatägd mark i Härjedalen.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, texten och ställningstaganden byts ut i enlighet med politiskt beslut (Klu §90 2019-10-23). Kommunen måste enligt plan- och bygglagen redovisa samtliga riksintressen och riksintresseanspråk samt hur kommunen avser att tillgodose dessa intressen när en översiktsplan tas fram.

Centerpartiet menar att markägare och samer väsentligt förbättrat relationerna sedan framtagandet av förra översiktsplanen samt har skapat förutsättningar för en väl fungerande samverkan där vinterbetet är en mycket viktig del. Ingen rätt till renbete finns på privata marker i Härjedalen, se den s.k. Härjedalsdomen. Centerpartiet ser i huvudsak 2 problemområden med lagda förslag till översiktsplan och Sametingets utpekande av riksintresse; 1: Äganderättsinskränkning för privata marker utan renbetesrätt då Härjedalsdomen varken omnämns eller föreslås följas. 2: Negativ möjlighet till utveckling av övriga näringar Att försämra relationerna med markägarna och riskera viss uppsägning av vinterbete och därmed minska betesresurserna torde innebära att rennäringens basverksamhet i området försvåras betydligt. Vitsen med ett riksintresse är att det ska väga tungt i domar. Om kommunen bifaller riksintresse för rennäring kommer framtida domar att ta hänsyn till riksintresset. Rennäring som bedrivs på skyddade områden och på statens mark ska respekteras, värnas om och inte göras anspråk på av andra näringar. Privat mark, där det enligt Härjedalsdomen inte finns renbetesrätt, ska inte inskränkas eller göras anspråk på av rennäringen, vilket blir konsekvenserna av ett gällande riksintresse. Centerpartiet ser en stor risk i att relationerna, utifrån nuvarande skrivningar i översiktsplanen och det riksintresseanspråk som är lagt, kan komma att riskeras och med en potentiell risk för att de goda relationerna och förutsättningarna för gynnsam samverkan kring bl.a. vinterbete påverkas negativt. Centerpartiet anser mot bakgrund av detta att kommunen i översiktsplanen klargör att ingen hänsyn kommer att tas till det av Sametinget utlagda riksintresseanspråket på privata marker.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, texten och ställningstaganden byts ut i enlighet med politiskt beslut (Klu §90 2019-10-23). Kommunen måste enligt plan- och bygglagen redovisa samtliga riksintressen och riksintresseanspråk samt hur kommunen avser att tillgodose dessa intressen när en översiktsplan tas fram.

Kristdemokraterna önskar ett tillägg: ”Kommunen avser att verka för minimering av konflikter mellan rennäringsen och andra intressen såsom skogsbruk, naturvård, turism och rörligt friluftsliv.”

Kommunens bemötande: Kommunen instämmer i att samexistens är en grundförutsättning för en vidare utveckling av kommunen därav anser inte kommunen att detta behöver förtydligas i ett särskilt ställningstagande.

Flon Hembygdsförening anser att ett av de stora hindren som presenteras i Översiktsplanen är de Riksintressen för rennäringsen som pekats ut på deras fastigheter. De har sedan fyra till fem decennier stora problem med olaga renbete på våra fastigheter. Med ett ianspråktagande av de utpekade riksintressena för rennäringsen skulle förutsättningarna för vårt hävdade fjälljordbruk omintetgöras. Ianspråktagande av själva riksintresset är ju själva meningen med utpekandet och kan därför ej accepteras. Utpekandet av Riksintresse för rennäringsen på bondmarken i Härjedalen, som det står i Härjedalsdomen, måste bort ur Översiktsplanen. Sametingets, på uppdrag av våra samebyar, utpekande av Riksintresse för rennäringsen på våra marker har inte skett i enlighet med lagen. Vår mest grundläggande av våra fyra grundlagar, Regeringsformen Statsskickets grunder 1 Kap 1 § 3 st, lyder ”Den offentliga makten utövas under lagarna”. Det betyder att inga myndigheter har rätt att ta beslut som strider mot lagakraftvunna domar, som Härjedalsdomen. Utpekandet går också emot Lagstiftarens bestämmelse att utpekande av Riksintresse för rennäringsen ska ske på åretruntmarker och vinterbetesmarker. Dessa anvisningar finns också hos Boverket, som är den myndighet som upprättat övriga regler för hur riksintressen utpekas utifrån lagstiftningen. Sametinget, och samebyarna, följer endast en av alla de regler som krävs för utpekande av Riksintresse för rennäringsen, nämligen den som säger att det är Sametinget som pekar ut riksintresset. De struntar fullständigt i riksdagsbeslut, lagar, regler, gällande rättssystem och domstolar. Skulle kommunen godta utpekandet av Riksintresse för rennäringsen på privatmarkerna, innebär det ett stopp för utvecklingen i hela Härjedalen. Detta får inte ske. Planförfattarnas påstående i texterna att ingen ändrad markanvändning är föreslagen är helt missvisande, då Mark- och miljödomstolen meddelat att man alltid dömer efter Allmänintresset, d v s Riksintresset. Det av sameby överklagade exploateringstillståndet i Lofsdalen, Slagavallen, visar också att kommunen inte kan redovisa olagligen utpekade Riksintressen för rennäringsen på kartmaterial. Det nu olagligen utpekade, och av kommunen redovisat i kartmaterial, Riksintresset för rennäringsen ligger till grund för samebys överklagande till Mark- och miljödomstolen.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, texten och ställningstaganden byts ut i enlighet med politiskt beslut (Klu §90 2019-10-23). Kommunen måste enligt plan- och bygglagen redovisa samtliga riksintressen och riksintresseanspråk samt hur kommunen avser att tillgodose dessa intressen när en översiktsplan tas fram. Kommunen kan inte ta bort ett riksintresse eller riksintresseanspråk ur översiktsplanen. Då den gällande domen inte föranlett en lagändring ska kommunen i enlighet med Plan och bygglagen (en av de lagar som den offentliga makten i detta fall kommunen ska förhålla sig till) i översiktsplanen redovisa samtliga riksintressen och hur kommunen avser att tillgodose dem.

Socialdemokraterna önskar ett tillägg under hänsyn, rennäring MB 3:5, konkurrerande markanvändning, efter sista stycket. ”De områden som pekats ut som riksintresse för rennäring återfinns i hög utsträckning på fastigheter som ligger utanför åretruntmarkerna. Hanteringen av konkurrerande markanvändning kompliceras av att hovrätten i dom fastslagit att det inte finns någon av avtal oberoende rätt till vinterbete på dessa fastigheter. I de fall avtal finns regleras hur samråd och hantering av ändrad markanvändning ska ske parterna emellan. Även om avtalen är civilrättsliga är det omöjligt att bortse från dem i kommunens hantering av konkurrerande markanvändning, då avtalen är förutsättningen för att rennäring får bedrivas på de utpekade fastigheterna. Det är därför nödvändigt att involvera avtalsparterna i hanteringen utifrån regleringen i avtalen”. Ändring under hänsyn, rennäring MB 3:5, ställningstaganden, första punkten bör ändras till: ”Intrång som lokalisering av bebyggelse, anläggningar och annan form av exploateringar ska undvikas på åretruntmarkerna och på övriga fastigheter hanteras med hänsyn till parterna inom ramen för tecknade avtal om vinterbete.”

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, texten och ställningstaganden byts ut i enlighet med politiskt beslut (Klu §90 2019-10-23).

Moderaterna menar att frågan om sedvanerätt på marker utanför de statligt ägda åreruntmarkerna har prövats i en rättsprocess. Den domen skall Härjedalens kommun förhålla sig till. Domen konstaterar att någon oberoende rätt till vinterbete till förmån för renskötelsen inte kan belasta privata fastigheter. Högsta domstolen beviljade inte prövningstillstånd och hovrättens dom har därför vunnit laga kraft.

Kommunen har enhälligt beslutat skriva till Länsstyrelsen och uppmanat dem att begära att Sametinget reviderar beslutet om riksintresseanspråk i Härjedalen. (KS 2018/105) Kommunens uppfattning är renbetet utanför ordinarie vinterbetet lämpligen regleras med nyttjanderättsavtal. Anpassa texten om riksintresse för rennäringen så att den överensstämmer med kommunens deklarerade och enhälliga uppfattning när det gäller rennäringens utökade riksintresseanspråk.

Alla de areella näringar som verkar i kommunen ska värnas och att dess utvecklingsmöjligheter ska tillvaratas. Avvägning mellan olika intressen får göras i varje enskilt fall. Samverkan och dialog skall vara redskapet för att skapa möjligheter för samexistens.

Kommunen bemötande: Föranleder ändring, texten och ställningstaganden byts ut i enlighet med politiskt beslut (Klu §90 2019-10-23). Kommunen måste enligt plan- och bygglagen redovisa samtliga riksintressen och riksintresseanspråk samt hur kommunen avser att tillgodose dessa intressen när en översiktsplan tas fram. Kommunen kan inte ta bort ett riksintresse eller riksintresseanspråk ur översiktsplanen.

Holmen skog AB påpekar att kalhuggning som nämns i planen inte är aktuellt i Svensklagstiftning, det handlar då om slutavverkningen. Dock lämnas alltid områden under en slutavverkning av naturhänsyn. Holmen skog AB vill också påpeka att de med flera andra skogsbolag har en mycket god dialog med rennäringsen. Flera bolag har bland annat stoppat kommersiell lav plockning med hänsyn till rennäringsen.

Sametinget: Översiktsplanen för Härjedalens kommun beaktar områden av riksintresse för rennäringsen enligt 3 kap 5§ miljöbalken. Det är bra att översiktsplanen beskriver att gränserna för riksintresseområdena inte ska ses som statiska gränser utan att samebyarnas kunskap om nyttjandet av markerna måste vägas in vid planering av eventuell exploatering.

Ramundberget Alpina AB har i olika sammanhang, uttryckt en oro för de riksintresseanspråk som förts fram beträffande rennäringsen och som Ramundberget befarar kan hindra den utveckling av området som är nödvändig. Ramundberget förstår att frågan har lyfts med Länsstyrelsen om en revidering av de riksintresseanspråk som nu redovisas i Översiktsplanen. Ramundberget önskar att det faktum att riksintresseanspråken är under diskussion redovisas i översiktsplanen. Ramundberget anser att det finns goda förutsättningar för en utbyggnad av området kring Ramundberget, både vad gäller nya bostäder och skidanläggningar, utan att rennäringsens intressen motverkas. Ramundberget anser att det bör tydliggöras att även kommunen anser att det finns möjlighet till samexistens kring Ramundberget mellan en utvidgad turism verksamhet och rennäringsens intressen.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, texten och ställningstaganden byts ut i enlighet med politiskt beslut (Klu §90 2019-01-23). Kommunen måste enligt plan- och bygglagen redovisa samtliga riksintressen och riksintresseanspråk samt hur kommunen avser att tillgodose dessa intressen när en översiktsplan tas fram. Kommunen kan inte ta bort ett riksintresse eller riksintresseanspråk ur översiktsplanen.

Kommunantikvarien menar att det bör finnas en formulering kring de starka besöksnäringarna och hur en ökad turism bör hanteras i relation till rennäringsen.

Länsstyrelsen anser att kommunen beskriver berörda områden av riksintresse på ett bra sätt. De förslagna ställningstagandena kommer att minimera risken för olämpliga lokaliseringar och bidrar till att skydda de förutsättningar som har motiverat riksintresseutpekandet. Länsstyrelsen ställer sig positiv till kommunens begäran att bli involverad i fler ärenden, förfrågningar, strategiska planfrågor m.m. i ett tidigt skede. Länsstyrelsen har en vägledande roll i frågan enligt mandat från olika lagstiftningar och ställer sig generellt positiv till tidig dialog

med kommunen. I texten (s. 52) finns det en mening som kan tolkas på ett felaktigt sätt. Kommunen skriver att ”enligt miljöbalken ska områden av riksintresse för rennäringen så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra näringens bedrivande”. Detta stämmer inte eftersom uttrycket ”så långt som möjligt” gäller endast områden som är av betydelse för rennäring (ej områden av riksintresse). Enligt 3 kap. 5§ MB gäller att: ”Mark- och vattenområden som har betydelse för rennäringen eller yrkesfisket eller för vattenbruk skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra näringarnas bedrivande. Områden som är av riksintresse för rennäringen eller yrkesfisket skall skyddas mot åtgärder som avses i första stycket.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, texten och ställningstaganden byts ut i enlighet med politiskt beslut (Klu §90 2019-10-23).

NATURVÅRD 3:6 MB

Medborgare 38 anser att kommunen ska lyssna till fastighetsäganas önskemål i förstahand.

Kommunens bemötande: I enlighet med Plan- och bygglagen ska kommunen i sin översiktsplan redovisa de riksintressen som finns inom kommunen samt ta ställning till hur kommunen avser att tillgodose dem.

FRILUFTSLIV 3:6 MB

Malmagens, Funäsdalens m.fl. byars samfällighetsförening anser att riksintresse för friluftsliv och rörligt friluftsliv inte får hindra bebyggelse på samfälligheter som är avsedda för detta, exempelvis båthus mm.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, avsnittet kompletteras och utvecklas. Kommunen anser att bedömningar får ske i varje enskilt fall.

KULTURMILJÖVÅRD 3:6 MB

Kommunantikvarien menar att en viktig aspekt som inte framgår tydligt är att kommunens uppgift genom planläggning och lovprövning är att se till att riksintressen inte tar påtaglig skada. Kulturhistoriska riksintressen uppfattas som att dom bara passivt finns och är upptagna i kulturmiljöprogrammet.

Kommunens bemötande: I den inledande texten till riksintressen finns en beskrivning som bland annat tar upp att kommunen i översiktsplanen ska ta hänsyn till riksintressena så att de inte tar påtaglig skada.

Länsstyrelsen ställer sig positiv till de ställningstaganden som kommunen tagit fram för att beakta riksintresset. Texten på s. 55 behöver dock förtydligas och hänvisa till riksintresseområdena på ett mer konsekvent sätt (i början skriver man om områden med höga kulturmiljövärden). Det borde beskrivas/sammanfattas hur kommunen ser på och avser arbeta med och beakta de riksintressanta miljöerna. Istället går kommunen in på detaljnivå i sista meningen och beskriver till exempel att utformning av tak, fasad, skorsten och fönster ska anpassas (det finns andra byggnadselement som inte tas upp).

I planförslaget hänvisar kommunen till kulturmiljöprogrammet (KMP) som kunskaps- och planeringsunderlag angående kulturmiljöer inom kommunen. Enligt KMP (s. 5) är den vägledande vid kommunens beslut inom de utpekade KMP-områdena. En avgränsning görs alltså i KMP:t som följaktligen verkar gälla endast för de utpekade KMP-områdena. I planförslaget står det dock att KMP:et ska även fungera vägledande i miljöer som inte tidigare har utretts (under Markanvändning, s.17). Det bör därför tydligare specificeras (även i KMP) hur programmet är tänkt att användas även i tidigare outredda miljöer. I planens miljökonsekvensbeskrivning (MKB) borde man komplettera/ändra vissa delar av texten under "Påverkan på kulturmiljö" (s. 17). Kommunen skriver att "I kommunen finns flera områden med höga kulturmiljövärden. De inkluderar äldre by miljöer, fäbodlar, samiska lämningar, fångsmiljöer med hållbilder och fjälljordbruk." Här borde man omformulera texten så att listan inte ser ut som exkluderande. Förslagsvis borde texten vara "De inkluderar bland annat äldre by miljöer..." osv.". Ett annat avsnitt bör modifieras. Texten lyder "Vidare finns flera områden som är av regionalt och lokalt intresse men som inte utgör ett riksintresse.". Områden av riksintresse innebär att kulturvärdena är av nationellt, därför är det normalt att områden som är intressanta regionalt eller lokalt inte är utpekade som riksintresse.

Länsstyrelsen anser att det saknas både i MKB och översiktsplanen beskrivningar över hur man avser att visa fornlämningar hänsyn. Skrivningar berör främst den bebyggda miljön. Stora delar av Härjedalen är idag inte inventerat sedan 1960 och 70-talet, vilket gör att antalet okända fornlämningar kan vara stort. Nya inventeringsmetoder idag gör att man lättare upptäcker okända fornlämningar. Generella riktlinjer kan med fördel arbetas in i översiktsplanen och i MKB vad gäller fornlämningar i hela Härjedalens kommun. Riktlinjer är exempelvis att vid större exploateringar, områdesbestämmelser eller detaljplanläggning bör en arkeologisk utredning göras i tidigt skede för att fastställa om okända forn- och kulturlämningar berörs. Eller i avgränsande syfte för befintliga forn- och kulturlämningar som berörs av exploateringar, bestämmelser eller planläggning. Fornlämningar, både kända och okända är skyddade av kulturmiljölagen (1988:950) KML, och får inte skadas.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring. Hela avsnittet ses över bearbetas utifrån de ovannämnda synpunkterna. Avsnittet kompletteras gällande fornlämningar.

VÄG 3:8 MB

Länsstyrelsen menar på att rubriken på s. 56 bör ändras från ”väg” till kommunikationer (Kommunikationer – väg, järnväg, flyg 3 kap. 8 § MB), vilket är den benämning som riksintresset har i 3 kap 8§ MB och eftersom det inte endast berör vägar men även järnvägar, flyg m.m. Trafikverket har i sitt yttrande lämnat synpunkter/rekommendationer som kommunen bör beakta i fortsatt arbete med översiktsplanen. Kommunen lyfter Inlandsbanan som en möjlig infrastruktur av riksintresse för kommunikationer. Länsstyrelsen ser positivt på en dialog med Trafikverket i frågan i samband med den översyn av riksintresseområden som kommer att ske under 2020.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, rubriken ändras till kommunikationer.

TOTALFÖRSVARET 3:9 MB

Medborgare 38 menar att totalförsvaret inte ska utgöra en remissinstans, riksintresset får inte innebära negativ påverkan för fastighetsägare.

Kommunens bemötande: Kommunen måste förhålla sig till gällande lagar och regler, detta innebär att kommunen inte har möjligheten att välja om, när eller till vem ärenden ska remitteras.

Länsstyrelsen anser att kommunen har beskrivit områdena av riksintresse på ett bra sätt.

ÖVRIGA ALLMÄNNA INTRESSEN

JÄRNVÄG

Trafikverket pekar ut riksintressen utifrån kriterier som beslutades 2010. Dessa kriterier kommer under våren 2019 genomgå vissa förändringar. Därefter kommer ett nytt utpekande av samtliga riksintressen ske under 2020. Inlandsbanan, och alla andra järnvägar (oavsett vem som är infrastrukturhållare), kommer då att prövas mot kriterierna. De järnvägar som uppfyller kriterierna kommer att pekas ut som riksintresse.

NATIONALPARK

Medborgare 43,53 vill att historien gällande varför Sonfjället blev nationalpark belyses och att renbete motverkas.

Medborgare 38 vill att ett ställningstagande gällande att kommunen motsätter sig fler nationalparker.

Härjedalens Markägareförening menar att då kommunen har som ambition att utveckla Nationalparken Sonfjället ska man arbeta för att återställa den till den status den bildades för, nämligen ett fjäll obetat av ren. Föreningen anser att kommunen ska påverka länsstyrelsen så att det kan bli det andra fjället i Sverige obetat av ren.

Landsbygdspartiet anser att man har censurerat orsakerna till att Sonfjällets nationalpark bildades.

Kommunens bemötande: Länsstyrelsen ansvarar för syftet och utvecklandet av Sonfjällets nationalpark, detta ligger inte inom kommunens uppdrag. Kommunen ställer sig i dagsläget inte negativ till bildandet av nationalparker.

NATUR- OCH KULTURRESERVAT

Medborgare 38 anser att natur och kulturreseptat endast har en negativ funktion och kommunen bör därför inte arbeta för att upprätthålla dessa. Markägarnas önskan ska väga tyngre.

Kommunens bemötande: Det är kommunen eller Länsstyrelsen som kan besluta om att bilda natur- eller kulturreseptat. I dagsläget finns inga kommunala natur- eller kulturreseptat. I bildande av kultur- och naturresseptat som drivs av Länsstyrelsen är förutom markägare eller annan innehavare av särskild rätt till marken, kommunen och andra myndigheter samrådspart. Vid bildande av natur- eller kulturreseptat ska hänsyn tas till enskilda intressen. Enligt Miljöbalken 7:25 får inskränkningarna för den enskilde inte bli mer omfattande än vad som behövs för att tillgodose syftet med skyddet.

BIOTOPSKYDD

Medborgare 38 anser att kommunen bör inta ställningen att biotopskyddet inte ska finnas mot markägarens vilja på privata marker.

Kommunens bemötande: Det finns två former av biotopskyddsområden. Den ena utgörs av biotoper som är generellt skyddade som biotopskyddsområden i hela landet, och den andra av biotoper som länsstyrelsen, kommunen eller Skogsstyrelsen i det enskilda fallet får besluta ska utgöra ett biotopskyddsområde. Samråd med markägaren är av stor vikt innan beslut tas om bildande av biotopskyddsområde. I dagsläget finns inga kommunala biotopskydd.

Skogsstyrelsen anser att avsnittet är lite rörigt, skillnaden mellan

biotopskydd och naturreservat framkommer inte på ett tydligt sätt. Skogsstyrelsen önskar att texten ses över och att både texten gällande biotopskydd och skillnaden mellan biotopskydd och naturreservat förtydligas.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring. Texten ses över och förtydligas.

DJURSKYDD SOMRÅDEN

Myskoxcentrum anser att Sverige tillsammans med Europeiska rådet undertecknat "Konventionen om skydd av europeiska vilda djur och växter samt deras naturliga miljö" SÖ 1983:30. I denna konvention har Sverige iklätt sig att bland annat skydda uppräknade djur och dess naturliga miljö. Som en följd av denna förordning anser myskoxcentrum att det i kommunens översiktsplan skall tas hänsyn till detta och att våra svenska myskoxars habitat skyddas. Området norr om sjön Rogen med avgränsning i väst av norska gränsen, i öster och i norr med förbudgränsen för motorfordon bör skyddas.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, texten om Myskoxarna utvecklas. Det berörda området är i dagsläget redan skyddat med flera former av skydd. Dessa områdesskydd och utpekanden utgör de verktyg som ska säkerställa att områdets värden tillvaratas på ett bra sätt och att värdefulla habitat får det skydd som de behöver.

STORA OPÅVERKADE OMRÅDEN ENLIGT 3:2MB

Länsstyrelsen Vid exploateringar i icke skyddad natur, till exempel i stora opåverkade områdena är det viktigt att tänka på att även natur som saknar områdesskydd kan hysa höga naturvärden. Därmed bör alla naturvärdesinventeringar göras vid rätt tidpunkt sett till områdets potentiella naturvärden och rödlistade arter bör alltid finnas med i underlaget.

Kommunen bemötande: Kommunen delar Länsstyrelsens synpunkt.

JORDBRUKSMARK

Kristdemokraterna önskar att följande stycke tas bort: "Byggnation av bostäder (eller lokaler med personalintensiv verksamhet) kan tillåtas på jordbruksmark i lägen med god tillgänglighet. Det ska finnas närhet till befintlig infrastruktur i form av vägar samt vara på gångavstånd till kollektivtrafik och skola. Inom detta område ska bostadsförsörjning som allmänt intresse prioriteras före jordbruk som allmänt intresse. Om jordbruksmark måste tas i anspråk för att tillgodose bostadsbehovet eller andra allmänna intressen ska i första hand mindre brukningsvärd mark väljas."

Kommunens bemötande: För att nå visionen av ett ökat invånarantal och för att kunna nyttja den befintliga infrastrukturen, anser kommunen att det finns anledning till att ta jordbruksmark i anspråk för bebyggelse. Förutsatt att andra alternativ är uteslutna och markägaren så önskar.

Moderaterna Under Markanvändning – jordbruk. Ändra ställningstagande till ”Kommunen är positiv till nybildning av även små jordbruksfastigheter...

Kommunens bemötande: Kommunen ställer sig positivt till nybildning av jordbruksfastigheter oavsett storlek. Ställningstagandets formulering av att man ställer sig positivt till mindre jordbruksfastigheter grundas i att det i fastighetsbildningslagen finns en skrivning om att en jordbruksfastighet skall vara av sådan storlek att det ger ett godtagbart ekonomiskt utbyte. Skrivningen i fastighetsbildningslagen kan försvåra för att bilda mindre jordbruksfastigheter och kommunen vill då uppmärksamma att man ställer sig positivt till mindre jordbruk i kombination med annan sysselsättning.

Länsstyrelsen anser att jordbruket i kommunen, och dess särart med en relativt stor andel fäbodbruk, beskrivs på ett bra sätt i planen under rubriken Areella näringar. Länsstyrelsen finner dock att de ställningstaganden som görs i samma avsnitt inte lika bra speglar den betydelse som näringen och jordbruksmarken ges i den beskrivande texten. Detta gäller både det som skrivs på s. 35 och ställningstagandena för jordbruksmarken i avsnittet om hänsyn till övriga allmänna intressen på sidan 62. Enligt 3 kap. 4 § MB får brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Länsstyrelsen vill därför betona vikten i att vara mer restriktivt gällande bebyggelse på jordbruksmark. Jordbruksmarken är en platsbunden naturresurs och enligt miljöbalken ska inte bebyggas annat än i undantagsfall. Jordbruksföretagen innebär också service och sysselsättning för fler människor än de som är direkt sysselsatta i jordbruket. Detta ska enligt länsstyrelsen beaktas och motiverar ytterligare försiktighet med att exploatera jordbruksmark. Enligt Länsstyrelsens bedömning finns det stöd för denna försiktighet även i den nationella politiken, som formulerats i den nationella livsmedelsstrategin och i lagstiftningen. Någon koppling till den nationella livsmedelsstrategin finns inte i planförslaget, vilket är något att överväga. Det övergripande målet för livsmedelsstrategin ska vara en konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås, i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning och bidra till hållbar utveckling i hela landet. I propositionen sägs bland annat att ökad livsmedelsproduktion i Sverige, inklusive den ekologiska produktionen, förutsätter att företagen har tillgång till produktiva mark- och vattenresurser. I ställningstagandena på s. 62 beskrivs jordbruksmarken som en resurs för kommunen, fastighetsägarna och besökare utifrån. Länsstyrelsen anser att jordbruksmarken även måste ses som en resurs för jordbruket och jordbrukarna. På samma sida står det kommunens ställnings-

tagande om byggnation av bostäder på jordbruksmark i lägen med god tillgänglighet samt utifrån andra kriterier om service. Generellt är det bra att byggnationen på jordbruksmark begränsas utifrån ovannämnda kriterier men länsstyrelsen vill ändå poängtera att detta kan ske när det inte finns möjligheten att ta annan mark i anspråk (i linje med 3 kap. 4 § MB). Länsstyrelsen anser att för att kunna prioritera bostadsförsörjning som allmänt intresse före jordbruk bör detta ske utifrån en tydlig redovisning av varför bostadsbehovet behöver tillgodoses just i det området. Det är inte lämpligt att generellt hänvisa till bostadsbrist inom kommunen då förutsättningar samt bostadsbehov varierar inom kommunens olika delar.

Översiktsplanens karta saknar en redovisning av jordbruksmark.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring avsnittet förtydligas och motiveringen utvecklas. Kartan kompletteras med en redovisning av jordbruksmark. Inom kommunen finns ett antal orter där bostadsutbudet är begränsat men efterfrågan hög, därför finns fastighetsägare som ser på möjligheterna av att exploatera centralt lokaliserad jordbruksmark. Kommunen anser att i de fall där jordbruksmarken är centralt lokaliserad inom orterna och fastighetsägare visar ett intresse för att exploatera ska det finnas möjlighet för att undersöka detta vidare. Det kommer alltid föregås av en lokaliseringsutredning för att se till om behoven av bostäder kan lösas på ett likvärdigt sätt inom orten utan att ta jordbruksmark i anspråk. Härjedalens kommun är en stor kommun till ytan med ett flertal orter, i vissa orter finns det i dagsläget inte en stor efterfrågan av bostäder och i dessa orter anser kommunen att jordbruksmark inte bör tas i anspråk. I det orter med en hög efterfrågan kan det komma att bli aktuellt att utreda huruvida jordbruksmark ska tas i anspråk för att tillgodoses behovet av bostäder i närhet till samhällsservice efter en lokaliseringsprövning. Kommunen anser att lokaliseringsprövningen ska kunna begränsas till de orter där en högefterfrågan finns, om kommunen ställs inför att lokaliseringsprövningarna ska vidgas till kommunen som helhet försvåras utvecklingen av orter med en hög efterfrågan. Kommunens vision av att öka befolkningsantalet kommer vara svårt att realisera om orterna inte kan utvecklas till en attraktiv plats att leva och bo på.

ÄNGS- OCH BETESMARKER

Kommunantikvarie Texten utgör en förklaring till kartan, men är svårbegriplig som självständig text.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, texten ses över och kartlagret utgår.

SKOGSBRUK

Mellanskog anser att de nuvarande ställningstagande enbart nämner kommunens eget skogliga innehav, vilket i relation är en väldigt liten del av all skogsmark inom Härjedalens kommun. Liksom jordbruksmark bör skogsmark ses som en tillgång för kommunen, fastighetsägarna och besökare utifrån. Stycket ovanför ställningstagandet, sid. 63: ”Enligt mb 3:4 är skogsbruk av nationell betydelse och skogsmark som har betydelse för skogsnäringen skall så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra ett rationellt skogsbruk.” Mellanskog anser att Kommunen behöver i sitt ställningstagande ange hur ovanstående ska säkras.

Kommunens bemötande: Kommunen har bara möjlighet att påverka utvecklingen av sitt eget skogliga innehav, vilket gör att texten då fokuserar på det egna innehavet och dess utveckling. Kommunens ska i enlighet med miljöbalken 3:4 i plan och lovärenden se till att ett rationellt skogsbruk inte ska försvåras av åtgärder. Hur det ska säkras att skogsbruk fortsatt kan bedrivas kommer bedömas i de enskilda fallet då förutsättningarna skiljer sig.

KULTURVÄRDEN

Medborgare 47 efterfrågar tydligare ställningstaganden från kommunen för ett fortsatt och ökat fåbodbruk, likt de som står i kulturmiljöprogrammet. Det ska också möjliggöras för upprustande och nybyggnationer av fåboddar även om det ligger inom andra riksintressen. Medborgaren menar vidare att kommunen aktivt bör arbeta för att fåbodbruk och rennäring kan bedrivas inom samma område. Kommunen bör också starta ett projekt med syfte att utveckla och bibehålla kommunens unika fåbodemiljöer.

Kommunens bemötande: Kommunens ställer sig positiv till en fortsatt utveckling av fåbodbruket. Kommunen bedömer att ställningstagandet gällande att man är positivt till nybildningen av mindre jordbruksfastigheter även möjliggör för utvecklingen av fåbodbruket. Gällande nybyggnationer inom andra riksintressen kommer en bedömning ske i varje enskilt fall. Kommunen instämmer i att samexistens mellan olika näringar är en grundförutsättning för kommunens fortsatta utveckling, men anser att detta inte behöver vara ett eget ställningstagande.

Centerpartiet anser att Härjedalens fåbodkultur och fjälljordbruk har en mycket lång historia och formade det Härjedalen som vi har idag. För att skydda och bevara denna tusenåriga verksamhet bör stor hänsyn tas.

Kommunens bemötande: Kommunen instämmer i vikten av att bevara och utveckla fåbodkulturen och fjälljordbruket. Flertalet av dessa miljöer ingår i riksintresse för kulturmiljövården vilket leder till att det ska utredas att miljön inte tar påtaglig skada vid plan- och lovärenden. Fåbodbruket behandlas också utförligt i kommunens kulturmiljöprogram.

Kommunikantvarie eftersöker en närmare beskrivning av kopplingen mellan kulturmiljöprogrammet och översiktsplanen. Är det en bilaga, ett fristående program eller ett tillägg? Kulturmiljöprogrammet och det stora arbetet som ligger bakom detta borde synliggöras!

Kommunens bemötande: Kommunfullmäktige beslutade 2017-06-12 § 119 att anta Kulturmiljöprogrammet som ett fristående program. Programmet utgör ett underlag för översiktsplan. I en framtida revidering kan programmets status komma att ändras.

HÄLSA, SÄKERHET OCH MILJÖ

Trafikverket informerar om Förordning (2015:216) om trafikbuller gäller vid bostadsbyggande och berör ljudnivåer utomhus. Befintliga riktvärden 30 dBA ekvivalentnivå inomhus gäller fortfarande. Följande vibrationsvärde för bostadshus bör inte överskridas vid nybyggnation: 0,4 mm/s vägd RMS i utrymmen där människor stadigvarande vistas (avser järnväg). I kapitlet om buller (sidan 71) under ställningstagande står att vid planering av eller byggande i närheten av Inlandsbanan och flygplatser bör analys av framtida buller- och vibrationsnivåer göras, om det inte bedöms uppenbart onödigt. Trafikverket anser att detta också gälla vid vägar.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, texten kompletteras med att bulleranalyser också kan komma att vara aktuella i närhet av vägar.

Länsstyrelsen påpekar att det saknas beskrivning av förutsättningar för räddningstjänst både i den webbaserade kartan och i planen. I kartbilagan bör man redovisa var det finns räddningsstationer samt vilka insatstider som råder inom kommunen. Detta för att kunna vara ett underlag och beskrivning till kommande exploateringar och för att hänvisas till i texten om olycksrisker. Länsstyrelsen anser att planen visar tydligt på kartan var det ligger identifierade och inventerade förorenade områden, vilket är bra. Då nya förorenade områden upptäcks oftare än översiktsplanen aktualiseras så kan det dock vara bättre att i översiktsplanen även hänvisa till ett ajourhållet register än att i plandokumentet exakt redovisa var potentiellt förorenade områden i kommunen finns. Länsstyrelsen ser positivt på kommunens ställningstagande angående prioritering i områdenas saneringsarbete. Det är positivt att fokus ligger på att undvika spridning till vattenskyddsområden eller vattendrag/sjöar. Även ökade risker på grund av effekter från ett förändrat klimat beaktas av kommunen, vilket är bra. Ett sätt att arbeta med förorenade områden i planarbetet kan även vara att kommunen har riktlinjer om var det finns information om förorenade områden, på vilket sätt informationen bör användas samt hur det hanteras vid detaljplanering och bygglov.

Viktiga underlag för översiktsplanering är kartor och beskrivning över geologiska förutsättningar, jordartskarta samt berggrundskarta. Utifrån dessa grunddata kan man beskriva förutsättningar för ras och skred, försurning, radonrisk med mera. Jordartsdata och berg-

grundskartor finns att hämta på SGU:s webbsida. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) upplyser om den översiktliga "morän" karteringen som utfördes i kommunen 2014. Där markeras vissa områden där det krävs mer fördjupade utredningar av stabilitet inför en eventuell exploatering. Planen tar upp risker för naturolyckor och beskriver lokala förutsättningar och eventuella konsekvenser på ett tillfredsställande sätt. Även förväntade effekter av ett förändrat klimat beaktas och det tas upp hur detta ökar riskerna för ras, skred, stranderosion och översvämningar. Enligt länsstyrelsen kan vissa delar som finns i den beskrivande texten tas upp i kommunens ställningstagande. Till exempel att i planeringen använda flödesnivån Q 1000 som vägledande i lokalisering av olika typer av byggnader/funktioner.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring. Gällande ajourhållet register för förorenade områden kompletteras planförslaget med en text om att förändringar kan ske och att kommunen ska kontaktas för närmare information. Vad gäller räddningstjänstens förutsättningar och insatstider i relation till planering undersöks detta i varje enskilt fall, då översiktsplanen inte tillför några nya bebyggelseområden. I kartan återfinns lager som redovisar den översiktliga "morän" kartering som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap hänvisar till. Rapporten i sin helhet ligger som underlag till översiktsplanen.

Farligt gods

Trafikverket anser att riskhanteringsprocessen ska beaktas vid framtagandet av detaljplaner inom 150 meters avstånd från en utpekad transportled för farligt gods. Trafikverket anser att eventuella skydds/riskreducerande åtgärder som sker till följd av kommunal planering inte ska placeras inom vägområdet eller inom Trafikverkets fastighet.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring. Kommunen instämmer med Trafikverkets synpunkter och anser synpunkten gällande rikshanteringsprocessen framkommer i planförslaget. Avsnittet kompletteras gällande att skydds/riskreducerande åtgärder inte ska placeras inom vägområdet eller inom Trafikverkets fastighet.

Länsstyrelsen instämmer med kommunens ställningstagande att planeringen ska utgå från en riskhanteringsprocess för exploateringar inom det angivna avståndet från ovannämnda vägar. Kommunen anger att riskbedömningar ska göras i detaljplaner och bygglov närmare än 150 meter från leder. De riktlinjer som kommunen hänvisar till (och tabellen på s. 65) ger bra vägledning i frågan även om det är inte särskilt framtagna för Jämtlands län. Som Trafikverket påpekar i sitt yttrande gäller enligt 47 § Väglagen ett generellt byggnadsfritt avstånd på 12 meter från vägområdet men för E45 och väg 84 har Länsstyrelsen beslutat om ett utökat byggnadsfritt avstånd om 30 meter. Beslutet om utökat byggnadsfritt avstånd är fattat med hänsyn till trafiksäkerheten längs vägen och bör generellt följas. Inom områden för detaljplan eller för åtgärder som kräver bygglov behöver trafiksäkerhetsfrågan prövas särskilt i det enskilda fallet.

Kommunens bemötande: Gällande 47 § Väglagen och Länsstyrelsen beslut om ett utökat byggnadsfritt avstånd om 30 meter, detta framkommer under rubriken fordonstrafik.

Radon

Strålsäkerhetsmyndigheten ser de positivt att kommun beskrivit vad Radon är och kommer ifrån, dock menar myndigheten att detta kan förtydligas och att gränsvärdarna skall ses över. Exempel på förtydligande ges.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, avsnittet ses över och bearbetas.

Strålning

Medborgare 49 anser inte att det är kommunens sak att göra anspråk på att lämna rekommendationer på livets alla områden exempelvis frågor gällande solljus och UV- strålning.

Kommunens bemötande: En av strålsäkerhetsmyndighetens förslagna åtgärder för att klimat anpassa den fysiska miljön är att se till vilka behov av UV-strålningsskydd som finns i offentliga miljöer. Detta gäller speciellt skolor och förskolor men också grönområden.

Stålsäkerhetsmyndigheten ser det som positivt att elektromagnetiska fält samt UV-strålning beskrivs och beaktas i planförslaget. Myndigheten ser dock att båda dessa stycken kan förtydligas och utvecklas. Exempel på sådan utveckling ges.

Svenska kraftnät vill påpeka att ordet strålning inte brukas användas vid lägre frekvenser som i exempelvis kraftledningar.

Kommunens bemötande: Kommunen bedömer att den information som föreslås tilläggas i storutsträckning finns med i planförslaget. Bedömningar och rekommendationer gällande strålning behandlas i lovärenden.

MILJÖKVALITETSNORMER

Länsstyrelsen: Enligt 3 kap. 5 § punkt 3 PBL ska översiktsplanen redovisa hur kommunen avser följa gällande miljö kvalitetsnormer (MKN) i 5 kap. miljöbalken. I planförslaget bör det framgå hur MKN för både vatten, luft och buller ska iakttas i samband med föreslagna utbyggnadsområden.

Kommunen tar tydligt ställning i planen att MKN för vatten ska följas i arbetet med detaljplaner och exploateringar, vilket är positivt. Länsstyrelsen betonar dock att det är viktigt att arbeta med frågan även

utifrån ett större område än enbart planområdet i detaljplan. Dagvattenhanteringen är en viktig fråga i detta sammanhang och kommunens ställningstagande i samrådsförslaget (s. 45) är en bra början för att minimera negativ påverkan på vattenförekomster. När det gäller dagvattenhanteringen bör det finnas en samlad bedömning av risken för påverkan i respektive större sammanhängande planområde i till exempel Vemdalsaskalet/Björnrike, Ramundberget/Funäsdalen och Tännaldalen. Det är bra att beakta detta i fall de gällande fördjupade översiktsplanerna kommer att bearbetas/aktualiseras samt inför större projekt. Länsstyrelsen anser att det i översiktsplanen också behöver bedömas hur vattenuttag för snötillverkning påverkar möjligheten att uppnå MKN för vattenförekomsterna Tännån, Veman och övre delarna av Ljusnan. Särskilt de kumulativa effekterna av samtliga vattenuttag bör bedömas då det sällan görs i enskilda detaljplaner. Bedömningen bör göras av riskerna med ytterligare vattenuttag kopplat till respektive vattendrags/vattenförekomst ekologiska status. Ett samlat underlag som hanterar dagvattenhantering och vattenuttag kopplat till påverkan på MKN för vatten bör tas fram inför exploateringar inom dessa områden. Översiktsplanens webbaserade karta kan med fördel visa statusklassning av vattenförekomster utifrån MKN för vatten. Kommunen omfattas inte formellt av MKN för omgivningsbuller men planförslaget tar upp frågan och föreslår vissa ställningstaganden som, enligt länsstyrelsen, bidrar till att hantera buller- och vibrationsfrågor i kommande planeringen på ett tillfredsställande sätt.

Kommunens bemötande: Hur vattenfrågorna ska hanteras i samband med utbyggnad av områden för att tillse att miljökvalitetsnormerna för vatten följs kan komma att behöva utredas utanför arbetet med översiktsplanen. Den dagvattenstrategi som kommunen avser att ta fram kommer att utgöra en viktig del i arbetet, men områdesspecifika studier kan behövas för att belysa kumulativ påverkan på vattenförekomster på ett tillfredsställande sätt. Det kan till exempel göras kopplat till översiktsplaner. Effekter från vattenuttag och annan tillståndspliktig vattenverksamhet bör i första hand belysas i tillståndsprocessen där även kumulativa effekter ska studeras.

ÖVERSVÄMNING

Medborgare 43 informerar om att höstarnas snötillverkning gör att Norrveman fryser i olika skikt och förorsakar översvämning på senhösten och tidig vinter.

Kommunens bemötande: Kommunen är medveten om problemen men kan inte hantera dessa inom ramen för översiktsplanen. Kommunen kommer dock att genomföra en utredning för Veman med syfte att undersöka problemen med isbildning.

SMHI ser det som positivt att kommunen beaktar översvämningsrisker. Dock påpekas att den nuvarande uträkningen av 1000-årsflödet inte utförts på ett korrekt vis. SMHI efterfrågar också ett förtydligande gällande vad som avses med Q 1000 och Q maxgränserna. Det efterfrågas också en text gällande huruvida kommunen tagit hänsyn till klimatförändringarna när beräkningar genomförts.

Länsstyrelsen uppmärksammar att det på flera ställen i planförslaget används och diskuteras 100-årsflöde och Q-Max flöde. 100-års flöde är inte det flöde som uppstår vid ett 100-års regn. 100-års flöde kan uppstå också vid till exempel snösmältning. Ett 100-årsflöde är den flödesnivå som statistiskt återkommer en gång vart hundra år. Det vill säga det är 1% chans att det inträffar varje enskilt år. Q Max är den flödesnivå som teoretiskt är den största tänkbara flödesnivån. Det brukar jämföras med ett 10 000 års flöde eller dimensionerande flöde. Länsstyrelsen anser att det kan vara lämpligt att föra in förklaringar i texten som klargör vad begreppen egentligen står för samt vad kopplingen till strömningshastighet, vattendjup och vatten utbredning är.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring. Texten ses över och omformuleras.

MARKSTABILITET

SGI anser att texten bör utvecklas med vilka jordarter som finns inom kommunen. Planen behandlar ras, skred och erosion på ett tillfredställande sätt, även klimatförändringarnas konsekvenser behandlas bra. SGI ser positivt på att kommunen uttrycker att geotekniska förhållanden skall behandlas vid planläggning. Det rekommenderas dock att översiktsplanen kompletteras med en tydligare strategi gällande hur de utpekade riskområdena skall behandlas under planläggning eller lovavändningen. SGI påpekar också att stabiliteten i branta slänter inte behandlats i de undersökningar som gjorts och att detta måste utredas vid eventuell planläggning eller lovavändningen. Detta gäller både utom och inom de utpekade riskområdena.

Kommunens bemötande: De geotekniska förutsättningarna är alltid viktiga att ta hänsyn till och kraven på geotekniska utredning vid planläggning blir än mer påtagliga i de riskområden som identifierats. I dessa områden är det angeläget att utredningen görs i ett tidigt skede av planprocessen och att resultaten beaktas i det fortsatta arbetet.

RIKTLINJER BEBYGGELSE

Kristdemokraterna framför ett faktafel under "Tillbyggnad utanför områden med sådan sammanhållen bebyggelse där bygglov behövs med hänsyntill omfattningen av byggnadsverk i bebyggelsen" Det står "Trots ovan beskrivna lagar och regler får man till en- eller tvåbostads- hus göra en så kallad "Attefalls tillbyggnad" på max 15 m² utan bygglov men den kräver en anmälan, startbesked och slutbesked från byggnadsnämnden. Ska vara max 25 m².

Kommunens bemötande: Texten är korrekt, man får alltså utan bygglov bygga ett Attefalls hus på 25m² och en Attefalls tillbyggnad på 15m², dock krävs kräver en anmälan, startbesked och slutbesked från byggnadsnämnden.

Medborgare 30 anser att inga fritidshus i centrum av orterna, det skapar "svarta fönster".

Kommunens bemötande: Kommunens instämmer i att "svarta hus/fönster" inte är att föredra inom tätorterna. Kommunen har dock inget lagstöd för att inte tillåta detta.

Medborgare 62 framför att kommunen inte ska reglera ihjäl avbefolkningsbygd.

Kommunens bemötande: Kommunen avser inte att reglera mer än vad lagstiftning och riktlinjer kräver. Kommunen ansvarar dock för att se till att mark- och vatten används till de ändamål som är lämpligast, i denna bedömning kan därför vissa regleringar tillkomma.

Centerpartiet anser att kommunen bör i planeringen av nybyggnation stimulera och tillåta att varje tomt kan bebyggas med flera hus-håll, ex. lägenheter på garage osv.

Kommunens bemötande: Generellt ingår denna bestämmelse i de detaljplaner som tas fram i dag, om det inte finns omständigheter som gör det olämpligt. Gällande äldre detaljplaner varierar det huruvida det tillåts eller inte. Trots vad som står i detaljplanen kan det enligt "Attefallsreglerna" finnas möjlighet att inreda ytterligare en bostad i ett enbostadshus utan bygglov. Anmälan och startbesked krävs dock alltid.

Kommunantikvarie Bra designprogrammet tas upp här. Det bör dock finnas någon form av anvisning om när programmet är avsett att revideras (inte bara diskuteras eller användas på ett friare sätt, då har kommunen redan frigjort sig från designprogrammet).

Kommunens bemötande: Programmet har fått kritik från bland annat Länsstyrelsen då programmet enbart har sin utgångspunkt i fjäll- och skogsbondens byggnadskultur. Härjedalens byggnadskultur erbjuder betydligt fler berättelser och en större mångfald. Kommunen har därav valt att inte använda designprogrammet som ett styrdokument och programmet utgår i och med att denna översiktsplan antas.

FRITIDSHUSBEBYGGELSE

Centerpartiet menar att begränsningar på fritidshus storlek inte bör finnas med i kommunens planering. Istället bör tomternas beskaffenhet och detaljplaner styra. Med tanke på att många redan nu flyttat permanent till sitt fritidshus och vid begränsningar av husets storlek kan det säkert hämma dessa planer.

LRF sid. 80 Formuleringen ”Byggnadsyta och volym bör inte överstiga vad som kan anses skäligt med hänsyn till den omgivande miljön och bebyggelsens ändamål.” Vi ser en ökad trend att tidigare fritidshusägare bosätter sig permanent i sina hus och ger därför kommunen ökade skatteintäkter. Detta bör beaktas innan kommunen sätter egna regler för byggnadsyta och volym.

Kommunens bemötande: Kommunen har stora ytor som ligger utanför detaljplanerade område. Bebyggelsens utformning och volym har en påverkan på dess omgivning. För att kommunen ska kunna säkerställa att bebyggelsen kan anses som lämplig för att nå målet av en god bebyggd miljö krävs att en bedömning genomförs.

Länsstyrelsen ser det som positivt att kommunen identifierat problematiken med ”svarta hus” som endast nyttjas en liten del av året (s. 80). Permanentboendes trygghet och utsatthet för brottslighet gynnas av att de omges av andra permanentboende. Det ökar den informella kontrollen i ett område, vilket bidrar till att öka tryggheten och minska vissa typer av brottslighet. Ur ett trygghets- och brottsförebyggande perspektiv ser Länsstyrelsen positivt på att kommunen avser att uppföra riktlinjer kring hur jämställdhet, tillgänglighet och barnperspektiv ska beaktas i den fysiska planeringen (s. 11). Detta då utsattheten för brott och upplevd trygghet skiljer sig åt mellan olika grupper. På liknande sätt skulle det vara positivt om Härjedalens kommun avser att ta fram riktlinjer kring hur trygghets- och brottsförebyggande perspektiv ska beaktas i den fysiska planeringen. Dessa riktlinjer kan med fördel utvecklas utifrån perspektivet Crime prevention through Enviromental design (CPTED-kriterier). De trygghetskapande och brottsförebyggande perspektiven är också verktyg för att stärka barnperspektivet. De är särskilt viktiga vid planering av platser och kommunikationer som barn och ungdomar i synnerhet använder, till exempel gång och cykelvägar, kollektivtrafik, vid om- eller nybyggnation av skolor, lekplatser, busshållplatser och idrottsplatser.

Kommunens bemötande: Genom den medborgarundersökningen som SCB genomförde 2016 och ”Hälsa på lika villkor”, rapport för Härjedalens kommun 2018, framkommer att den upplevda tryggheten inom Härjedalens kommun är väldigt hög. Kommunen ställer sig positiv till att upprätthålla och utveckla detta men anser att det i dagsläget inte finns underlag för att utarbeta särskilda riktlinjer gällande trygghets- och brottsförebyggande perspektiv för Härjedalens kommun. Det kan dock komma att bli aktuellt i framtiden.

RANDBEBYGGELSE

Härjedalens Markägareförening påpekar att detta inte får innebära att grannfastigheter blir grönområde till de som först exploaterar.

Kommunens bemötande: Kommunen har stora ytor som ligger utanför detaljplanerade område. Bebyggelsens utformning och volym har en påverkan på dess omgivning. För att kommunen ska kunna säkerställa att bebyggelsen kan anses som lämplig för att nå målet av en god bebyggd miljö krävs att en bedömning genomförs. I det fall där en randbebyggelse kan utgöra ett problem kan det bli aktuellt att istället upprätta en detaljplan för att hantera problematiken.

BEBYGGELSENS UTFORMNING

Härjedalens Markägareförening önskar att stryka begränsningarna i area och volym. Regleringar ska istället ske i detaljplan.

Kommunens bemötande: Kommunen har stora ytor som ligger utanför detaljplanerade område. Bebyggelsens utformning och volym har en påverkan på dess omgivning. För att kommunen ska kunna säkerställa att bebyggelsen kan anses som lämplig för att nå målet av en god bebyggd miljö krävs att en bedömning genomförs.

FJÄLLNÄRA BEBYGGELSE

Härjedalens Markägareförening menar att alla våra turistorter är nära fjällskogszon. Horribel skrivning som öppnar för godtycke och begränsningar i äganderätten.

Flon Hembygdsförening menar att uttrycket "fjällskogszon" och "fjällskogszon nära kalfjäll" är ett hinder som är dåligt definierat och ger upphov till godtycke med allvarliga konsekvenser för våra turistorter som ligger i "fjällskogszon". Den definition som kommunen (åtminstone dess tjänstemän) hittills använt sig av angående kalfjäll, stämmer mycket dåligt med länsstyrelsens dito.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, texten utvecklas. I fjällnäramiljöer och i fjällskogszonen finns en rad olika faktorer att ta hänsyn till bland annat påverkan på natur och landskapsbild samt olika riksintressen så som obrutet fjäll och friluftsliv. Detta gör att kommunen generellt ställer sig restriktiv till exploateringar i dessa känsliga miljöer. I samtliga fördjupade översiktsplaner (Vemdalen- Björnrike området 2008, Funäsdalen-Ljusnedalsområdet 2009, Tännadalen 2010 och Lofsdalen- Glöteområdet 2012) återfinns försiktighetsprinciper för kalfjället. "Kalfjället och björkskogszonen närmast kalfjället utgör känsliga områden både vad avser landskapsbild och naturtyp. Tillkommande bebyggelse bör därför inte placeras så högt att den upplevs bli granne med kalfjället." En precis av-

gränsning för hur högt ny bebyggelse kan tillåtas är svår att göra varför kommunen anser att en bedömning utifrån försiktighetsprinciperna får göras i varje enskilt fall.

SAMMANHÅLLEN BEBYGGELSE

Medborgare 38 har flertalet åsikter gällande de lager som finns under detta avsnitt samt dess definitioner. Medborgaren anser att kommunen måste göra en översyn av kartan då de definitioner som anges inte stämmer överens med det som anges vara sammanhållen bebyggelse i kartan.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring, kartlagret kommer utgå då förutsättningarna kontinuerligt förändras. Kommunen anser att textmaterialet är tillräckligt för att kunna göra en bedömning i varje enskilt fall. Komplementbyggnader utanför områden med sådan sammanhållen bebyggelse där bygglov behövs med hänsyn till omfattningen av byggnadsverk i bebyggelsen.

Härjedalens Markägareförening framför att Attefallshus är ett oprecist uttryck.

Kommunens bemötande: Föranleder ändring. Texten förtydligas enligt Boverkets definition: Attefallshus är en bygglovsbefriad komplementbyggnad eller komplementbostadshus som får vara max 25 m².

ANDRA BYGGLOVSBEFRIADE ÅTGÄRDER

Härjedalens Markägareförening framför att uthus är ett för oprecist uttryck.

Kommunens bemötande: Uttrycket uthus kommer från kommunens tidigare beslutade riktlinjer (§ 283 1990-06-14).

KONSEKVENSBESKRIVNING

Härjedalens Markägareförening yrkar för att revidera hela förslaget med hänsyn till grova felaktigheter! s.9–10. Påverkan fjällmiljöer. Texten är helt missvisande och felaktig. Det stora betestryck och trampskador av mångfalt fler ren än tillåtet antal de senaste femtio åren har utarmat den biologiska mångfalden i fjällen. Renlaven har i stort sett utrotats i den svenska fjällkedjan, även på den privatägda marken genom olaga renbete. Idag är det mest kråkbarris, ljunng och dvärgbjörk som dominerar fjällen! Eftersom turismen intensifierats till samhällenas omedelbara närområde och den turism som trängt längre in i fjällvärlden avsevärt minskat sedan 70-talet, bör denna utveckling ha haft positiv inverkan på rennäringens möjlighet att verka ostört. MKB-konsultens ställningstagande för kommunens räkning, att i områden med Riksintresse för rennäringen ska markingrepp förhindras, lägger en död hand över hela kommunen med det förslag som föreligger. Kommunen ska naturligtvis INTE begränsa skogsbruket, som är en stark näring i kommunen, enligt konsultens förslag. Det är tvärt om angeläget att främja ett aktivt skogsbruk. Kommunen ska inte införa generella bygglovskrav i ÖP. Ska särskilda bygglovskrav införas, ska det ske i lokala planer och inte i ÖP för hela kommunen.

s.25–26. Storslagen fjällmiljö. 2a stycket. Beskrivningen är helt fel. Renlaven är i det närmaste helt utrotad. Möjligheterna till vinterbetesmarker har ökat i enorm omfattning, inte minskat. Ingen exploatering har skett på renbetesmark. Tvärt om har jordbruksmark upphört och ökat tillgången på bete för ren. Ingen har visat avsikt att ta rennäringens marker i anspråk till men för rennäringen. 3e stycket. Helt horribelt! Vilken bebyggelse avses förbjudas?

Kommunens bemötande: Riksintresseområden är nationellt beslutade och kommunens översiktsplan ska redovisa hur dessa ska beaktas i den fysiska planeringen. Kommunen ser positivt på såväl levande rennäring som på ett aktivt skogsbruk och eftersträvar goda förutsättningar för båda näringarna. De direkta förutsättningarna för näringarnas bedrivande hanteras av de myndigheter som innehar sektorsansvaret. Kommunen är medveten om att tillgången på renlav i skogsmark har minskat. Minskningen är dokumenterad i forskning och återfinns både inom och utanför renskötselområdet vilket betyder att minskningen sannolikt också är kopplad till andra företeelser än renskötsel.

Mellanskog uppmärksammar att andra kommuner (exempel Luleå kommun) har valt att integrera miljökonsekvensbeskrivningen av översiktsplanen i en bredare så kallad samlad konsekvensbeskrivning där man gör en hållbarhetsbedömning som ska visa den samlade påverkan av översiktsplanen i förhållande till begreppet hållbar utveckling. Mellanskog anser att ett sådant arbetssätt bättre kan bidra till helhetssyn och långsiktighet i den fortsatta utvecklingen av Härjedalens kommun.

Kommunens bemötande: En långsiktigt hållbar utveckling med avseende på samtliga tre aspekter av hållbarhet är även vad kommunen eftersträvar. Kommunen har små möjligheter att

ändra arbetssätt i det här skedet av planprocessen, det kan däremot bli intressant i kommande översiktsplaner. I det pågående arbetet utgör visionen om ett ökat invånarantal själva utgångspunkten för planarbetet och sociala konsekvenser, utveckling och samhällsekonomi hanteras i den miljökonsekvensbeskrivning som utgör en del i det.

Flons Hembygdsförening är beroende av ett aktivt skogsbruk och är därför beroende av att kommunen inte lägger några hinder i vägen för detta, utan istället bejakar aktivt skogsbruk. I Miljökonsekvensbeskrivningen beskrivs ju hur kommunen vill förhindra och begränsa skogsbruket med hänsyn till utpekade Riksintresse för rennäringsområdet. Även av denna anledning ska Riksintresse för rennäringsområdet avvisas på privatmarken. Skrivningarna i MKB 'n vad gäller Påverkan fjällmiljöer och Storslagen fjällmiljö. Det olaga hårda betetrycket och trampet av ren, även på privatägda fastigheter, har utarmat fjället. Idag är det omöjligt att bedriva näringsfång av renlav som vi gjorde ända in på femtiotalet. Att rennäringsområdets vinterbeten skulle ha varit i avtagande motsägs av alla historiska fakta.

Kommunens bemötande: Riksintresseområdena är nationellt beslutade och kommunens översiktsplan ska redovisa hur dessa ska beaktas i den fysiska planeringen. Kommunen ser positivt på såväl levande rennäringsområde som på ett aktivt skogsbruk och eftersträvar goda förutsättningar för båda näringarna. De direkta förutsättningarna för näringarnas bedrivande hanteras av de myndigheter som innehar sektorsansvaret. Antalet renar som hålls på markerna kontrolleras av Länsstyrelsen. Minskningen är dokumenterad i forskning och återfinns både inom och utanför renskötselområdet vilket betyder att minskningen sannolikt också är kopplad till andra företeelser än renskötsel.

Sametinget anser att översiktsplanen på ett bra sätt beskriver renskötselns bidrag för att upprätthålla en storslagen betespräglad fjällmiljö. Sametinget bedömer att det är bra om det i miljökonsekvensbeskrivningen även skrivs in hur renskötseln bidrar till att nå miljö kvalitetsmålen Levande skogar, Ett rikt växt- och djurliv och Myllrande våtmarker.

Kommunens bemötande: Renbetet gynnar den biologiska mångfalden i den hävdgynnade fjällmiljön. Det är en viktig parameter i miljömålet om en storslagen fjällmiljö och därför är näringens bidrag särskilt framträdande där. Att gynna biologisk mångfald bidrar även indirekt till att uppfylla andra målsättningar men det miljömål där renbetets effekter på biologisk mångfald är tydliga är just målet om den storslagna fjällmiljön.

Kommunikationsvarie Trots att Härjedalens kommun genom åren generellt sett har satsat på kultur är detta egentligen inte synligt i strategin (dvs. kultur som vidare begrepp än kulturmiljö enligt PBL). Detta bör kunna lyftas i texten om sociala konsekvenser!

Kommunens bemötande: Kultur är ett vitt begrepp där kommunen i arbetet med översiktsplanen tar grepp om de aspekter av kulturbegreppet som är kopplade till fysisk planering och bebyggelse. Andra aspekter av kultur hanteras inom andra delar av kommunens arbete.

Länsstyrelsen anser att miljökonsekvensbeskrivningen är väl strukturerad och beskriver möjliga konsekvenser om planen genomförs på ett tydligt sätt. De frågorna som hanterats speglar avgränsningen som har gjorts och ger en bra sammanfattande bild av möjliga utmaningar samt vilken utveckling som kan förväntas ske inom kommunen om man följer nollalternativet eller planalternativet.

ÖVRIGA SYNPUNKTER

Malmagens, Funäsdalen m.fl. byars samfällighetsförening vill framför att Inom planområdet gamla Tännäs kommun finns det ett stort antal samfälligheter som ägs och brukas gemensamt av markägarna i området. Det kan röra sig om vägsamfälligheter, grustag, stentag, virkesupplagsplatser och båtplatser m.m. Föreningen vill genom denna skrivelse försäkra sig om att den även fortsättningsvis kan nyttja dessa samfälligheter för markägarnas gemensamma gagn.

Kommunens bemötande: Denna fråga behandlas inte inom ramen för kommunens översiktsplan.

Medborgare 49 är starkt kritisk mot Länsstyrelsen och deras förhållningssätt som tillsynsmyndighet, framförallt gällande riksintressen och frågor rörande jakt.

Kommunens bemötande: Denna fråga behandlas inte inom ramen för kommunens översiktsplan.

Ramundberget alpina AB önskar besked om när i tiden nu aktuell översiktsplan förväntas antas, liksom besked om när tidigare omnämnd fördjupad översiktsplan för Ramundberget-Bruksvallarna-Mittådalen-Messlingen kommer att antas. Vad gäller den fördjupade översiktsplanen önskar Ramundberget samråda ytterligare kring denna, vid behov, för att säkerställa att innehållet i planen fortfarande är aktuellt.

Kommunens bemötande: Kommunens förhoppning är att kunna anta den nya kommunövergripande översiktsplanen i början av 2020. Gällande den fördjupade översiktsplanen för Ramundberget-Bruksvallarna-Mittådalen-Messlingen kommer den troligen att antas under 2020, en ytterligare granskningsperiod kan komma att bli aktuellt.

Kommunantikvarie I västra Härjedalen finns också exempel på att stora fritidshusområden inom tidigare kulturlandskap har försetts med noggranna detaljplaner – medan ursprungsbebyggelsen (man-

gårdsbyggnader, fäbodan) inom detaljplanen har lämnats som en vit fläck utan detaljplan. Dvs inom detaljplanen finns en gårdsmiljö som bara omfattas av översiktsplan. I två fall hotas nu denna ursprungsbebyggelse av rivning eller kraftig förändring. Kommunen har mycket svårt att hindra detta då det t ex inte krävs rivningslov för bostadshus i områden utanför detaljplan. Kvar kommer då att finnas fritidshusbebyggelse som i någon mån har anpassats till den ursprungliga bebyggelse som inte längre kommer att finnas kvar. Den typen av planläggning bör inte förekomma – och bör rättas till. Tidigare antagna sk områdesplaner nämns inte i översiktsplanen, t ex för Långå. I dessa fall har (tidigare?) funnits ett planlagt skydd för kulturmiljöer/riksintressen. Vad gäller idag? Är kommunens avsikt att anta fler områdesbestämmelser, vilket ju kulturmiljöprogrammet antyder?

Kommunens bemötande: I vissa äldre detaljplaner finns den problematik som kommunantikvarien beskriver vilket är något kommunen får hantera i framtida planprocesser. Kommunen tog 2018-04-23 beslut i fullmäktige där följande äldre områdesplaner ansågs vara inaktuella och upphävdes: Tännäs, Sonfjällsområdet, Långå, Herrö, Linsell/Ransjö, Vallsjön/Bydalen, Härjåsjön, Orrmosjön, Lillhärdal, Vemdalens by, Hede, Gullhög/Tönningsfloarna, Flötenområdet, Orrmo, Smedjemoraområdet. Kulturmiljöprogrammet ska revideras.

Moderaterna anser att en väl förankrad översiktsplan är en framgångsfaktor. När medborgare, politiker, näringsliv och tjänstemän gemensamt varit delaktiga i processen och känner igen sig i resultatet som är tydligt och förståeligt presenterad ökar sannolikheten för att resultatet blir brett accepterat. Betydelsen av delaktighet och lokal förankring skall inte underskattas det är därför olämpligt att en betydande del viktig text kopieras direkt från Bergs kommuns Översiktsplan. Då framtagandet av Översiktsplanen är ett omfattande och tidskrävande arbete är det av yttersta vikt att arbetet görs på ett formellt riktigt sätt. Exempelvis: att eventuella politiska beslut som krävs under planprocessen verkligen genomförs. Att berörd nämnd getts tillfälle att yttra sig om nya planen. Att Kommunallagens 6 Kap 12 § gällande beredning av ärende innan beslut följs. Säkerställ att texten är tydlig och lättförståelig samt följer vedertagna skrivregler. Minimera mängden direkta avskrivningar från Bergs kommuns översiktsplan. Säkerställ att framtagandet/beredning av översiktsplanen görs på ett formellt felfritt sätt.

Kommunens bemötande: Översiktsplanen beslutas av kommunfullmäktige. Enligt kommunallagen ska ärenden som behandlas av kommunfullmäktige vara beredda av behörig facknämnd och/eller kommunstyrelsen. I arbetet med förslaget till ny översiktsplan har kommunledningsutskottet varit arbetsgrupp, kommunens förvaltningar har beretts möjlighet att inkomma med synpunkter. Kommunstyrelsen fattar beslut om samråd, granskning och kommer lämna förslag till kommunfullmäktige om antagande. Kommunen anser därmed att planprocessen genomförs på ett formellt riktigt sätt. Berg och Härjedalens kommuner har en lång tradition av samarbete kring gemensamma skrivningar i frågor där kommunerna har liknande förutsättningar och synsätt. Detta arbetssätt återfinns

i en rad fördjupade översiktsplaner och tematiska tillägg. Arbetssättet ger möjlighet till samordningsförtjänster och kommunernas resurser kan istället inriktas och fördjupas inom de områden där det behövs.

Länsstyrelsen påpekar att flera åtgärder i planens ställningstagande är tänkta att genomföras inom ”planperioden”, vilket tolkas av länsstyrelsen som tidshorisonten 2030, i linje med kommunens utvecklingsstrategi. Revidering av tillägget till översiktsplan för vindkraft, den kommunala energi- och klimatstrategin, utredning om trafikförsörjning är bara några exempel som hänvisar till planperioden som tidshorisont. Enligt länsstyrelsen bör kommunen vara mer tydlig i sina ställningstagande angående tidshorisonten. Vissa åtgärder borde enligt länsstyrelsen genomföras/utredas tidigare än 2030 (till exempel dagvattenstrategin eller revideringen av tillägg till översiktsplan för vindkraft)

Kommunens bemötande: Föranleder ändring. Planförslaget ses över och kompletteras med en övergripande tidsplanering för framtagandet av de olika strategiska dokumenten.

SPÅR OCH LEDER FUNÄSFJÄLLEN

Medborgare 37: vill framföra att rapporten ”en förstudierapport Spår och leder i Funäsfjällen” vilken föreslår en utvidgning av friåkningsområde för skoter i Gröndalen/Klasberget är mycket dålig och otidsenlig.

Kommunens bemötande: Den rapport som medborgare hänvisar till har kommunen inte tagit fram, denna fråga behandlas inte inom ramen för kommunens översiktsplan.

Naturskyddsföreningen Västra Härjedalen lyfter klimatfrågor och uppmanar kommunen att ta den här frågan på allvar och inse att t.ex snöskoteråkning och andra terrängfordon i länet släpper ut mer växthusgaser än inrikesflyget där, det är vetenskapligt bevisat. Ett reglerat åkande är nödvändigt och det är helt galet för ett hållbart samhälle att som förslag från ”Förstudierapport Spår och Leder Funäsfjällen” utöka ett friåkningsområde, som bara är till för nöjesåkning. Ännu med avgaser, buller och störningar för växt- och djurliv. Var finns hållbarheten i det?

Kommunens bemötande: Den rapport som medborgare hänvisar till har kommunen inte tagit fram, denna fråga behandlas inte inom ramen för kommunens översiktsplan.

Landsbygdspartiet: Partiet påtalar att de inte anser att ÖP uppfyller kriterierna för fakta, demokratiska värderingar, jämlikhet och utveckling. Vidare anses att tjänstemän som arbetat med planförslaget visat ovilja att ta åt sig åsikter. ÖP förslaget anses vara till stor del en kopia av Bergs ÖP och inte en egen produkt, vidare anses att det är en produkt av sametingets PR avdelning. Tjänstemän har inte bemödat

sig med att köra förslaget i ett rättstavningsprogram vilket tyder på nonchalans. Det samrådsmöten som hållits gällande ÖP har genomförts på ett sätt som tyder på ointresse och nonchalans mot produkt och medborgare. Författare av planförslaget kan inte skilja på varumärke och ett geografiskt område. Texten är svår att förstå, tvetydigt och lämnar öppet för tolkningar. Särintressen har stått som källor och gör att planförslaget bitvis säger emot sig själv. Partiet anser att ÖP förslaget är dåligt och att planförfattarna verkar ha sin egen agenda att gynna särintressen. Vidare anklagar partiet en tjänsteman för deliktessjäv samt menar att förslaget bör göras om av nya tjänstemän som inte kan anses ha särintressen. För att kunna presentera korrekta fakta måste de som skriver känna till Härjedalen historia och statens övergrepp mot härjedalingarna och inte ha bindning till eller representera särintressen. Partiets yttrande innehåller vidare en skrivelse till KS gällande jäv anklagelser samt ett dokument med synpunkter som tidigare behandlats i KLU.

Medborgare 43 påpekar en bristande kunskap och varma känslor för rennäringen, de verkar inte heller veta så mycket om det de skriver. Öp ska ge inriktningen för den långsiktiga utvecklingen, vilket naturligtvis inte går i nuvarande skick. ÖP bör göras om av handläggare som innehar rätt kunskap i ämnet och inte styrs av personliga intressen.

Medborgare 57 menar att en väl förankrad översiktsplan är en framgångsfaktor. När medborgare, politiker, näringsliv och tjänstemän gemensamt varit delaktiga i processen och känner igen sig i resultatet som är tydligt och förståeligt presenterad ökar sannolikheten för att resultatet blir brett accepterat. Betydelsen av delaktighet och lokal förankring skall inte underskattas det är därför olämpligt att en betydande del viktig text kopieras direkt från Bergs kommuns Översiktsplan. Då framtagandet av Översiktsplanen är ett omfattande och tidskrävande arbete är det av yttersta vikt att arbetet görs på ett formellt riktigt sätt. Exempelvis: Att eventuella politiska beslut som krävs under planprocessen verkligen genomförs. Att berörd nämnd getts tillfälle att yttra sig om nya planen. Att Kommunallagens 6 Kap 12 § gällande beredning av ärende innan beslut följs. Synpunkter: Säkerställ att texten är tydlig och lättförståelig samt följer vedertagna skrivregler. Minimera mängden direkta avskrivningar från Bergs kommuns översiktsplan. Säkerställ att framtagandet/beredning av översiktsplanen görs på ett formellt felfritt sätt.

Medborgare 21 ifrågasätter om tjänstemän anställda av Bergs kommun göra översiktsplanen för Härjedalens kommun enligt kommunallagen? Det framgår av kap 7. att delegering av ärende får ges till en anställd av kommunen. Härjedalens kommun har inga anställda som jobbar på miljö- och byggnämnden längre. De är anställda i Berg.

Härjedalens Markägareförening föreslår att förslaget återkallas i sin helhet, inklusive dess förslag till miljökonsekvensbeskrivning, då allt för stora grundläggande fel belastar förslaget. Arbetet bör startas på nytt med utgångspunkt i befintlig översiktsplan. Planförfattarna ska vara oförvitliga. Generellt har planförfattarna en regleringsiver av sällan skådat slag för en Översiktsplan! Detta gagnar inte kommunens administration och handläggning, ej heller investeringsviljan i kommunen! MKB'n kunde vara författad av Sametinget. Värre partsinlaga har aldrig skådats. Genomförs denna ÖP och MKB behöver kommunen ställas under tvångsförvaltning.

Kommunens bemötande: Kommunallagen 7:5 ”En nämnd får uppdra åt en anställd hos kommunen eller landstinget att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden, dock inte i de fall som avses i 6 kap. 38 §”. Kommunallagen 6:12: ”Styrelsen får från övriga nämnder, beredningar och anställda i kommunen eller landstinget begära in de yttranden och upplysningar som behövs för att styrelsen ska kunna fullgöra sina uppgifter.” Bergs och Härjedalens kommunfullmäktige har avtalat om en gemensam Miljö- och byggnämnd och en gemensam miljö- och byggavdelning. Både nämnden och avdelningen arbetar för båda kommunerna. Bergs kommun är värdkommun. Då de anställda tjänstemännen inte är beslutsfattare anses inte ovan nämnda paragrafer vara aktuella. Det är kommunstyrelsen som beslutat om att översiktsplanen ska ut på samråd och granskning. Det är slutligen kommunfullmäktige som tar beslut om antagande. Under framtagandet av Översiktsplanen har även kommunledningsutskottet varit politisk arbetsgrupp som kontinuerligt granskat och bearbetat det material som tjänstemännen utarbetat. Kommunstyrelsen beslutade 2019-07-03 att arbetet med översiktsplanen fortsätter enligt tidigare beslutad tidsplan. Gällande delikatessjäv beslutande kommunstyrelsen 2019-09-09 att jäv inte föreligger.

EXPLOATERINGSANSPRÅK

Medborgare 5 önskar exploatera fastigheterna Funäsdalen 8:9 samt Funäsdalen 3:109

Kommunens bemötande: Denna fråga hanteras inte inom ramen för översiktsplanen utan hänvisas till att ansöka om planbesked. På kommunens webbplats finns mer information om hur man går tillväga.

Medborgare 69 önskar exploatera fastigheterna Funäsdalen 70:12 samt Tännäs kyrkby 19:3.

Kommunens bemötande: Kommunen undersöker huruvida den fördjupande översiktsplanen för Funäsdalen ska revideras.

Medborgare 11 önskar en central samlingsplats inom Hede by i form av en torgplats. Vidare bör det tillskapas en centralt utformad väntsal/busshållplats då nuvarande ej uppfyller ändamålet och är dåligt synliggjord för resanden. Det bör också skapas/ rustas upp för fler parkeringsplatser då nuvarande centralt belägna parkering vid ICA är i bedrövt skick.

Kommunens bemötande: Denna fråga hanteras därav inte inom ramen för översiktsplanen, eventuellt intresserad exploatör hänvisas till att ansöka om planbesked. På kommunens webbplats finns mer information om hur man går tillväga.

Holmen skog AB Anser att den fördjupade översiktsplanen för Vemdalsskalet/Björnrike bör ändras för att ge möjlighet till bostadsutveckling på fastigheten Vemdalens Kyrkby 55:9.

Medborgare 16 & 7 anser att en ny fördjupad översiktsplan för Vemdalsskalet/Björnrike ska tas fram. Medborgare 16 belyser att viktiga frågor i denna är förutom nya föreslagna områden för bebyggelse och förtätning av befintlig bebyggelse, trafiksituationen och parkeringsfrågor.

Kommunens bemötande: Kommunen undersöker huruvida den fördjupande översiktsplanen för Vemdalsskalet/Björnrike ska revideras.

ÖVERSIKTSPLANENS UPPLÄGG OCH DISPOSITION

Under denna rubrik har synpunkter gällande planens upplägg och disposition samlats.

Ljusdals kommun: Dokumentet har en tydlig disposition med välformulerade texter och en målsättning som bedöms realistisk.

Holmen skog AB: Dokumentet är väldisponerat men anses svåräst pga. Att det inte kan läsas i tillsammans med kartunderlaget. Även legenden i kartverket anses inte vara användarvänlig.

Kommunens bemötande: Inför granskningen kommer kommunen strukturera om hemsidan för översiktsplanen.

Moderaterna anser att översiktsplanens text bör gås igenom och korrigeras. Moderaterna ställer sig frågande till varför tidigare ÖP inte legat som grund för den nya utan att den förkastats och istället har en helt ny text kopierats från andra kommuners olika planer. Moderaterna i Härjedalen anser att tidigare ÖP skall utgöra grunden för det nya arbetet. Härjedalen har en rik och mycket gammal kultur som bör framhävas mer. Jordbruk, skogsbruk och fåbodkulturen är viktiga komponenter i en anrik byggd.

Kommunens bemötande: Tidigare översiktsplan har till stora delar legat till grund för samrådshandlingen. Utvecklingsstrategin är utarbetad av politiken med SCBs medborgarundersökning som grund.

Länsstyrelsen bedömer att planförslaget uppfyller kraven vad gäller översiktsplanens innehåll och utformning enligt 3 kap. plan- och bygglagen. Planförslaget har en god disposition med beskrivningar av kommunens förutsättningar, strategiska mål, utmaningar och ställningstagande för att hantera dessa. Kopplingar mellan planförslaget och relevanta nationella samt regionala mål/program är tydliga både i planbeskrivningen och i planens miljökonsekvensbeskrivning. Planens ställningstagande i olika frågor är relevanta och tydliga. Enligt länsstyrelsen bidrar de till att ge vägledning i kommande prövningar

enligt plan- och bygglagen och andra lagstiftningar samt till att inrikta kommunens utveckling mot en hållbar samhällsplanering. Planförslaget beskriver på ett bra sätt kopplingen till kommunala mål- och styrdokument samt till regionala och nationella mål. Nationella miljö-kvalitetsmål återkommer i vissa ställningstagande och är framför allt beskrivna i planens MKB på ett bra sätt.

HÄRJEDALENS KOMMUN
HERJEDAELIEN TJIELTE